

AMERIKANSKI SLOVENEK.

List za slovenski narod v Ameriki in glasilo K. S. K. Jednote.

39. številka.

Joliet, Illinois, 13. septembra leta 1901.

Letnik X.

ANARHIST NAPADEL WM. MCKINLEY-A.

Na razstavi v Buffalo, N. Y., je streljal anarhist Czolgosz na predsednika Združenih držav ter ga zadel dvakrat: v prsi in želodec.

Zdravje se mu z vsakim dnevom vspešno boljša.

Zdravniški znanosti se bodo posrečilo ohraniti ranjenega predsednika pri življenju.

ANARHIST SE NE KESA SVOJEGA GROZNEGA DEJANJA.

Predstojništvo panamerikanske razstave v Buffalo je priredilo minuli četrtek in petek na čast predsedniku Združenih držav večje slavljaje, katerega se je udeležilo več tisoč ljudi. Ko je imel ob tej priliki predsednik Wm. McKinley v petek popoldne v "Temple of Music" nekak javen vsprejem, se je zgodilo strašno hudodelstvo. Predsednik je stal na nekoliko vzvišenem mestu in se priklanjal na vse strani množici gostov, ki ga je burno aklamiralo. Posamezniki iz množice so se rinili naprej in dajali predsedniku roke, katere je ta s prijaznim smehljajem okroglost z običajno dobrohotno naklonostjo stiskal. Nekaj minut čez štiri se mu je približal med drugimi tudi srednje velik, mlad človek, z črnimi brkami pod nosom. Tropa tajnih dedektivov ni opazila nič sumljivega niti na obnašanju, niti na obrazu in obleki. Približal se je predsedniku, kakor so se mu bližali drugi ljudje in se delal, kakor bi mu hotel stisniti desnico. Tudi predsednik je stopil naprej, stegnil roko, kakor bi hotel stisniti ponujano desnico, a predno sta se roki dotaknili, je vzignil neznanec z žepnim ropcem zavito levo, v kateri je držal skrit revolver in je ustrelil na predsednika. Kroglja je zadela visoko v sredi prsi in obtičala pri kosti. Zločinec je izprožil naglo še enkrat in pomeril nižje in zadel v želodec.

Predsednik je stopil korak nazaj in je silno prebledel. V bližini stoji več tisoč ljudi. Geary ga je vjel in naroči: "Ali sem ustreljen?" — vprašal predsednik. Policijst je takoj odpel telovnik predsednikov in videl da, je srajca krvava. "Bojim se da ste zadeti," — mu je odgovoril.

V "Temple of Music" je nastala panika. Policijst so takoj aretirali zločince. Kakih dvajset ljudi je padlo nanj in ga pobilo na tla. Celotnemu policijstvu bi se bila slaba godila. Ta je namreč držal v roki revolver, katerega so napadalcu iztrgali in občinstvo je menilo, da je on napadalec. Le stežka se je dokazala zmotna. Policija je z veliko težavo strgala napadalec iz rok ranjenega ljudstva, ki je glasno zahtevalo, da naj se hudodelca linča, vendar ga je srečno privedla do ječe.

Predsednika so takoj prepeljali v "Emergency Hospital," kjer je dr. Parke takoj odstranil ono kroglo, ki se je bila vstavila v prsih ob kosti.

Grozna novica se je razširila grozno hitro po mestu in odtod po Ameriki in vsem ostalem svetu, samo gospe McKinleyevi se ni upal nihče povedati o groznom dogodku, ker je predsednik sam prosil, da se ji ne pove. Ljudstvo je kar vrelo po ulicah in zahtevalo natančnejših poročil o stanju gospoda McKinleya. Ob 6. uri je prišel znamenit zdravnik in specialista za rane Ros-

well Parke. Ob 6 uri 45 minut se je naznanilo občinstvu: Prva krogla je odstranjena in je zapustila le pravo nič nevarno rano v mesu. Druga krogla je prodrla nižje, šla skozi želodec in izginila v mesu. Dosedaj je še ni možno dobiti. Želodec so od obeh strani s sviljo zašili in je upanje, da bo mogoče predsednika vzdržati pri življenju.

To je razburjeno občinstvo vsaj za prvi hip potolažilo. Ob sedmih zvečer so še le povedali gospe predsednikovi grozni dogodek. Gospa se je silno prestrašila, vendar je junsko potrpehla. Izrekla pa je željo, da ga naj takoj prepeljejo v hišo gospoda Milburna, kar se je tudi potem takoj zgodilo, ko so ga zadostno obvezali.

Ob desetih zvečer so izdali zdravniški zopet drugo poročilo o stanju, bolnikovem, ki je čakajoče in vznemirjeno občinstvo precej pomirilo.

Ko je dospelo poročilo o napadu na predsednika v Washington, ni bilo skoro nikogar doma in uradi so bili zapušteni. Prvemu so sporočili namestniku vojnega tajnika gospodu Gillespie in ta je o tem obvestil vojnega tajnika ki se mudi na letovišču. Ko je zvedel grozno novice podpredsednik Roosevelt, se je odpeljal takoj s posebnim vlakom v Buffalo, kamor je dospel o polnoči.

V soboto je dospelo iz vseh krajev Amerike in ostalega sveta nebroj sožalnih brzojavk.

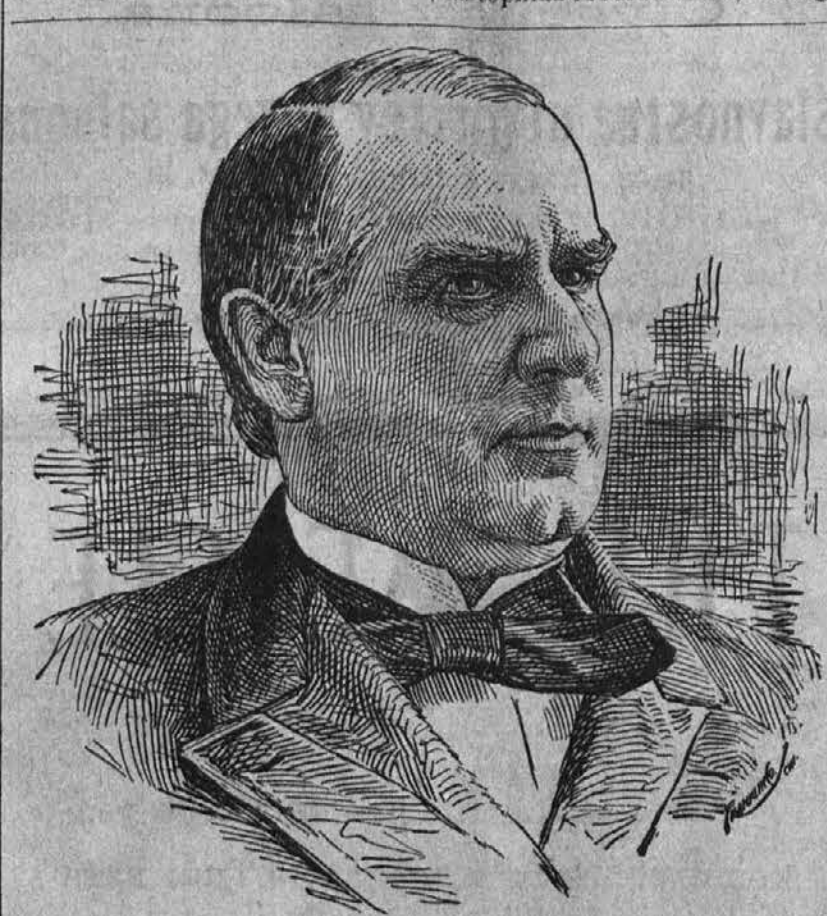
Napadalec predsednika se je imenoval prvič Fred Nieman in je izjavil, da je goreč anarhist ter da je s tem le spolnil svojo dolžnost. Zadržal je tudi, da nima nič zavzetkov in pomagavev. Pozneje je policija izvedela njegovo pravo ime. Zove se Leon Czolgosz. Star je 26 let, rojen v Detroit, njegovi stariši in bratje ter sestre pa žive v Clevelandu. V pisani izjavi je razložil, kako je postal po čitanju Eme Goldmanove in drugih anarhističnih spisih anarhist, iz katerih se je prepričal, da je ves sedanj vladni sistem krivičen in nevaren in da ga je treba prevreči. Umor predsednika pa da je najboljši pripomoček za to.

Leon Czolgosz ima stariše in sedem bratov in sester v Clevelandu in zato je tam policija povprašala razne stvari o morilec. Leonova stara mati je izjavila, da nič ne ve da bi bil anarhist in da se ji zdi sploh nemogoče, da bi se držnil tako boječ človek, kakor je bil Leon, izvršiti tako grozno hudodelstvo. Na vprašanje, če kaj ve, da je bil pristaša Eme Goldman, je izjavila, da je bil sploh prebuda, da bi razumel njene spise. Pred par leti je delal v tovarni, a je moral delo opustiti radi slabotnega zdravja. Oče in brat sta se izrekla jako ostro o njem in dejala, da zasluži nesrečni morilec vselice in da bi bilo primerno če bi ga takoj obesili. Delovodja one tovarne, v kateri je Leon pred leti delal, je povedal, da mu je bilo dobro znano, da se je Czolgosz

vneljal za anarhistične spise in da je rad čital prevratne časopise.

Tudi po drugih mestih je začela policija preiskavo proti anarhistom. Dognalo se je namreč, da se je mudil Czolgosz od 4. 12. julija v Chicagi in da je občeval tam z vsemi znamenitejšimi anarhisti in pogosto z Eme Goldman, razjarjena množica je zahtevala da se anarhistično agitatorico linča.

Najnovejša poročila iz Buffalo vzbujajo opravičene nade, da predsednik gotovo ozdravi. Zdravniki sicer ne zatrjujejo, da je iz vse nevarnosti, vendar ni nikakega znamenja, da bi se bilo bati katastrofe. Rane se celijo nekoliko počasi, kar je sploh navada pri starih ljudeh. Veselo znamenje je to, da se ni dolej opazilo še prav nikakega simptoma najmanjšega vnetja. Predsednik hrabro prenaša svoje bolečine in nič ne toži. Prosil je zdravnike, naj mu dajo časopise, da bi rad bral. Ko so izjavili zdravniki, da je še prezgodaj zato, je dejal nevoljen: "To pa res ni lepo, da bi človek ne smel še o svojih dogodkih čitati." Zadnje dni uživa žetudi po nekoliko hrane, kar je sigurno znamenje, da ozdravi.

PREDSEDNIK WILLIAM MCKINLEY.

Kolumbia in Venezuela.
Colon, 10. sep. — Kakor hitro se je zoznalo, da je venezuelska flotila bombardirala Rio Hacha, se je zbrala večja množica ljudi pred venezuelskim konzulatom in je kričala: "Doli z vlado predsednika Kastro!" Konzul jo je v strahu popihal v palačo gubernerja.

Drugod vre povsod, toda cenzura ne pusti nikakega telegrafičnega poročila skozi in zato so vsa obvestila zelo nezanesljiva in površna ali pa tako pozna. Kolumbijska vlada je v silnih zadregah. Denarja ji primanjkuje in zato ji bo težko vzdržati vojaštvo. Ljudstvo je zelo nezadovoljno, ker se davki z vsakim dnevom povišujejo.

8. sep. je dospela ameriška oklopnica "Iowa" na Colon, kjer se je takoj usidrala.

Dan države Illinois na Pan-Amériški razstavi.

Nickel Plate železnica prodaja vzorne listke za to priložnost po najnižji ceni \$10.50 za tja in nazaj od 14. in 15. do 22. septembra. Za podrobnosti glede voznih listkov po posebno nizkih cenah vprašaj John Y. Calahan, glavnega zastopnika 111 Adams St., Chicago, Ill.

Zoper anarhiste.

Frankfort, Ky., 9. sep. — Tu se je vršilo ob mnogobrojni udeležbi posvetovanje meščanstva. Vprejela se je resolucija, v kateri se pozivlje kongres da naj sklene kak zakon, po katerem bi bilo mogoče pregnati anarhiste iz dežele.

Velik požar.

Salt Lake, Utah, 11. september. — Včeraj zjutraj je nastal velik lik požar v dvanadstropni hiši na 212 — 222 južno zapadno Temple ceste, kjer je nastanjen glavni urad "Orion Short Linie," železniške družbe. V malo minutah je ogenj uničil celo prostorno poslopje in mnogo važnih papirjev in listin, ki so bile shranjene v pisarnah. Med požarom je tudi eksplodirala večja množina dinamita, kar je podrla neko steno. Posledica tega je bila, da so bili štirje ognjegasci težko poškodovani. Ko je prodrli plamen skozi streho, je bila velika nevarnost za bližnje železsko poslopje, vendar se je posrečilo naporn ognjegascem, da so ga rešili. Škode je napravil požar \$250.000.

\$13 v Buffalo in nazaj \$13.

Po Nickel Plate železnici, vsak dan, listki veljavni 15 dni; 20 dni veljavni listki \$16 in 30 dni veljavni listki po \$21 za tja in nazaj. Postrežba v New York in Boston po najnižjih cenah. Za podrobnosti in Pan-Amériške razstave brošurico piši na John Y. Calahan, glavnega zastopnika 111 Adams St., Chicago.

BOJ DELAVSTVA S KAPITALIZMOM.

Shaffer dementira, da bi bil dobil nalogo, naj se z jeklenim trustom poravnava.

V McKeesportu so se ženske s silo zoperstavile.

Pričakujejo nadaljnih nemirov.

Pittsburg, Pa., 10. septembra. — Predsednik Shafferju je dal izvrševalni odbor Amalgamated Association pooblastilo, da sme samovoljno postopati in se popolnoma po lastni volji pogajati z vodstvom jeklene trasta.

Zaradi te vesti so se raznesle govorice, da odpotuje Shaffer v New York, kjer se bo pogajal z Schwabom. Sedaj pa je predsednik Shaffer dementiral vse te vesti in izjavil, da so popolnoma izmišljene.

Monongohela tovarna za belo pločevino, ki stoji na južni strani, je hotela postaviti v tovarni vojaške postelje, na katerih naj bi spali scabi, ki se boje zvečer vracati v svoja stanovanja. Ko je voznik peljal prvo pripravo proti tovarni, ga je napadlo kakih dve sto žensk in otrok, ki so prisilili voznika, da se se je obrnil nazaj. Malo pozneje je prišel drug voz. Ker se voznik takoj ni uklonil njihovi zahtevi, da naj nazaj obrne, so razjarjene ženske naskočile voz in zažgale vso posteljno opravo. Nad dve sto odev je zgorelo.

Boje se da bo prišlo še do nadaljnih nemirov. Ko so dejali Shafferju, da bo organizacija odgovorna za posledice, je odločno protestiral.

Dejal je, da organizacija zabranjuje nasilstva in da bo vsakdo, ki koga napade, takoj izključen.

Pittsburg, Pa., 11. sep. — Danes so se zopet razširjale vesti, da so se začela pogajanja in da bo štrajk kmalu končan. Uradniki Amalgamated Association so izjavili, da so poročila s zlobnim namenom izmišljena ter da imajo namen samo begati.

Buffalo Pan-Amériška razstava.

15 dni veljavni listki po \$13.00 z Nickel Plate železnico, 20 dni veljavni po \$16.00. Najnižje cene na vse vzhodne kraje. John Y. Calahan, glavni zastopnik 111 Adams St., Chicago, Ill.

Trpinčenje živali.

New York, 10. sep. — Včeraj popoldne je hotel Ferdinand Kdysler nekoliko zaspati, toda pri tem ga je motila mala mačka, ki je miškala okrog njega. Ves besen je pograbil velik, kuhinjski nož in je prerezal mačko čez pol, potem pa je zaspal. Nekdo je videl to grdo dejanje, ki je ovadil policiji in ta je zaprla Kdyslerja zaradi trpinčenja živali.

Na Filipinih.

Manila, 10. septembra. — Amerikanski transportni parnik "McClellan", ki je odplul 10. julija iz New Yorka, je dospel sem. Na krovu se nahajata dva senatorja in oni poslanci, ki imajo nalogo študirati položaj na Filipinih in potem poročati kongresu. Vsi člani komisije so zdravi in nastopijo potovanje po otokih 12. septembra.

Turški admiral.

Carigrad, 11. septembra. — Poveljniški admiral Faik paša, šef generalnega štaba admiraltete, je ubežal na nekem angleškem parniku na Malto. Izdal je namreč nekak memorandum na sultana, v katerem ga ostro napada radi slabega gospodarstva morarice. Ker pa bi tako drzno početje na Turškem lahko rodilo zle posledice, jo je hrabri admiral srečno odkuril. Turška vlada se je zadovoljila s tem, da je konfiscirala njegov metje.

Eliza Allen-Starr umrla.

Rockford, Ill., 9. septembra. — Tukaj je umrla znamenita pisateljica Eliza Allen-Starr iz Chicage v visoki starosti. Rojena je bila v Massachusetts. Vzgojili so jo v protestantovski veri, ko je pa dorastla in se seznanila z resnicami svete katoliške cerkve, je prestopila v katoliško vero in je spisala več katoliških stvari. Ker je mnogo potovala, je številno njenih potopisov jako veliko. Najbolj se odlikuje popis Rima in Vatikana.

Novo živinska bolezen.

Vancouver, Kanada, 10. septembra. — V vzhodni britski Kolumbiji in v Alberti se razširja doslej neznan živinska bolezen, ki je posebno nevarna za konje, prebriče in govejo živino. Nevarna bolezen je podobna po vnanjih simptomih nekoliko človeški hripi, samo da se hitreje konča ali s smrtjo ali pa ozdravljenjem. Dosedaj je okuženih že kakih 15.000 živalij. Poljedeljsko ministerstvo v Ottavi je odposlalo v okužene kraje dva živnozdravnika, da bosta študirala novo bolezen.

10.50 v Buffalo in nazaj 10.50. Illinoiski dan.

V Buffalo na Pan-amérikanski razstavo po Nickel Plate železnici. Dobro samo v vozovih. Listki na prodaj 14. in 15. sept. veljavni za nazaj do 22. sept. Vsakdan vozijo trije vlaki iz Chicage, dopoldne, popoldne in zvečer. Posebno nizke cene za dlje veljavne listke, za spalnice tisti dan. Izvrstna postrežba v New York in Boston, za podrobnosti obrni se na: John J. Calahan, glavni zastopnik, 111 Adams St., Chicago, Ill.

Breskve uničevali.

Athens, O., 10. septembra. — Poljedeljsko tajništvo je ukazalo uničiti 10.000 breskvinih dreves, ker se je opazilo na njih nekaj tako škodljive bolezni, kakor je n. pr. za vinsko trto trtna puš. S tem se hoče zaščititi nadaljno razširjenje neljube bolezni.

Vadite svoje črevesje.

Vaše črevesja se lahko izuri kakor vaše mišice ali možgani. Cascarets Candy Cathartic vam uredijo črevesje. Pristine tablete so zaznamovane s C. C. C. Na prodaj so samo v škatlicah po 10 c. v vsakej lekarni.

Hitro in dobro!

To je geslo Amerike in splošno zahtevanje nove dobe v obče v vsakem oziru, celo o zdravilstvu, kjer je najbolj želeli. Tej zahtevi popolnoma odgovarja Trinerjevo grenko zdravilno vino (Triner's Elixir of Bitter Wine) gotovo najbolje ljudsko zdravilo za vse, celo za stara, boleznijo želodca, jeter in ledce. Kar je spričano od gosp. Stan. Jedlički iz Newark, N. Jersey, ki piše na "Gaz. Plusb.": "Trinerjevo Grenko Vino me je ozdravilo nevarne in bolehtne krvavice. Zato je najtopleje priporočam svojim rojakom kot najbolj delovalno zdravilo zoper jednake bolezni. Kar druga zdravila ne ozdravijo—ozdravi Trinerjevo grenko vino hitro in gotovo!"

Jedini izdelovalec tega resnično zdravilnega vina v Ameriki je Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. a oseb hitro in gotovo ozdravljenih Trinerjevim grenkim vinom, presegla tisoce, kojih večina je dala temu izvrstnemu leku, laiskavo pohvalna spričevala. Vprašaj zanj v lekarnah, a ne vžani drugega kakor le pristno Trinerjevo, koje edino z gotovostjo pomaga. Je istočasno gotovo branilo napram vsem boleznim želodca, koje čisti kri, krepi život in praveži duh. Vsakdo hvali njega izvrstni izid—prepričajte se sami.

Pisma na pošti v Jolietu imajo: Brunetič Martin, Buković Nikola, Jancek Frank, Yagar Joseph.

Lz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 12. septembra. — Proga električne železnice med Jolietom in Chicago je dogotovljena. Danes so se peljali za poskušnjo uradniki v Chicago, prihodnjo nedeljo, 15. septembra pa se otvori nova železnica za splošni promet. Že doslej je imelo mesto Joliet spričo treh železniških črt najboljšo zvezo s Chicago, z otvoritvijo električne železnice pa se je zopet storilo v tem oziru korak naprej. Vožnja bo trajala na novi električni železnici iz Jolietu do Chicago 1 1/2 ure in bo veljala 40c. Pripomniti moramo še do bo vsogonilno silo proizvajala jolietiska električna, ki stoji ob Bridge cesti.

— V terek so otvorili na Ingalla parku Will County Fair. Otvorjena bo do sobote. V petek so odredile šolske oblasti prost dan za šolsko mladino, da ji bo možno ogledati vsestransko zanimivo razstavo domačega okraja. Ob tej priliki je tam tudi več biciklističkih in konjskih dirk, ki vzbujajo še posebno zanimanje. Mestni župan R. J. Barr je izdal proklamacijo, v kateri pozivlja vse jolietiske trgovce, da naj imajo danes popoldne vse trgovine zaprte in sicer za to, da bo možno na Will County Fair dostojno proslaviti Joliet Day.

— Posledice štrajka po trustovih tovarnah so Joliet zelo neljubo zadele. Ker večinoma vse jolietiske tovarne stoje, je odšlo že večje število delavcev drugim delom iskati. — V Phoenix Horse Shoe Company je odšlo v terek nekaj delavcev na štrajk, ker jim je vodstvo znižalo samovoljno plače.

— Na vogalu Jackson in N. Chicago ceste sta otvorila nov, moderno opremljen in z najboljšimi pijaçami in cigarami in točno postrežbo preskrbljen saloon naša rojaka gospoda Anton Grahek in Anton Košiček.

— G. Ana Čaček je vložila pri sodišču prošnjo za ločitev zakona. Kot vzrok svojega, doslej med našim narodom še precej nenavadnega početja je navedla možovo pijančevanje in pretepanje. Ker je dokazala opravičenost svoje zahteve podprla s precejšnjo številko glede sodčkov piva, ki jih mož popije mesečno, je zelo verjetno, da ji sodišče ugodí.

— V nedeljo, 15. septembra ima kolesarsko društvo "Ilirija" svoj redni občni zbor, na katerem bo volitev novega odbora za tekočega pol leta.

— V terek večer se je povrnil z večtedenskega potovanja, čil in zdrav, urednik našega lista č. g. župnik F. S. Šusteršič.

Ne kadi ali zveči smeti, rabi čisti in pravi tobak, to je Austro-Hungarian A. H. Model Tobacco.

Denver, Colo., 3. sept. — Dragi "Amer. Slovenec". Zadnjih par tednov avgusta sem dobil priliko, obiskati več mojih prijateljev v St. Paulu, St. Cloud, Broekway in Albany. Povsod sem našel staro gostoljubje in prijetno razvedrilo, kar mi je močno ugajalo. Prosim pa tiste, s katerimi mi čas ni dopuščal se sniti, naj mi tega ne zamerijo, kajti stanovska dolžnost me je nujno klicala nazaj v moj delokrog.

Na povratku se mi je posrečilo, obiskati gostoljubnega gospoda Josipa Pezdireca v Omahu. Z menoj je bil prijatelj Alojzij Seliskar, nečak škofa Trobea, po opravičku v Colorado. G. Pezdirec je najisprejel z odaritosrčnim veseljem, nama z vsem mogočim postregel in z njemu prirojeno prijazno živahnostjo razkazoval znamenitosti Omaha. Tudi smo skupno obiskali odnotnega češkega gospoda župnika, povsem vzglednega dnešnega pastirja, ki si je znal s svojo ljubeznivostjo pridobiti arca vseh odnotnih Slovanov. Povsod sem opazil, da g. Pezdirec vživa i pri domačini i tujcu odlično spoštovanje in vdano zaupanje. On je zares cel mož, ljubko družnico vzdržuje v pravem katoliškem duhu, kakor je žalibog malokje opaziti pri ljudeh njegove vrste. Njegova gostilna je povsem dostojna, in zato priporočam rojakom, potujočim preko Omaha, naj ne zamudijo pri-

like, seznaniti se s tem poštenjakom. Priporočam ga tudi vsem, ki potrebujejo kakoršnekoli pomoč ali sveta v družabnih zadevah, ker sem prepričan, da jim bo blage volje uspešno postragal. Le šestitati moram ełyški Jednoti, da si je za prihodnje zborovanje izbrala Omaha, kjer ji bo značajni g. Pezdirec osigurao popolno udobnost. Za nama izkazano gostoljubje pa se mu tem potom javno zahvaljuje vdani pobratim Ign. L. Burger.

San Francisco, Cal., 5. sep. — Č. g. urednik! Vsprejemite moje oskromne vrstice v vašem cenjeni listi! — Tukaj gre z vsakim dnem slabejše. Štrajk traja že nad tri mesece in še prav nič se ne ve ali se bo kmalu nehal ali ne. Vsed tegase vrče tudi vedni nemiri in skoro ne mini dan, da ne bi koga ubili. Zlasti ponoči je nevarno hoditi po nekaterih krajih. V mestu je polno sabobov. Ako bi jih ne bilo toliko, bi se kmalu doseglo premirje in bi prenehal štrajk, Unijski ljudje se dobro drže in so prepričani da bodo zmagali.

Naznanjam vam še drugo žalostno novico. Tukaj je umrl na vročici Matija Povše, 35 let star doma iz semiške fare na Kranjskem. Umrl je 22. avgusta, pogreb pa je bil 25. Udeležilo se ga je polnoštevilno podporno društvo sv. Jožefa, kojega član je bil pokojnik. Spreved je bil eden najlepših, kar jih je še bilo med tukajšnjimi Slovenci. Naj v miru počiva! M. Golobich.

Hibbing Minn., 4. septembra. — Po sedemtedenski bolezní je umrl 80. avg. Matija Muren. Pogreb je bil v nedeljo, 1. sep. Pogreba se je udeležilo društvo sv. Barbare, št. 40. K. S. K. Jednote katerega član je bil umrlí Muren in pa tudi podporno društvo Sree Jezusovo. Pokojnik je bil 33 let star in zapuščal ženo in tri nedorošle otroke, v stari domovini pa dve sestri. Bodi mu zemljica lahka!

Z želim je bolj slaba že vse poletje. V rudniku se ne dobi prav lahko dela. Pozdrav na vse naročnike! John Povše.

Popravek. Pri dopisu iz Towera se nam je vrnila v predzadnji številki neljuba pomota. Predsednikom društva sv. Cirila in Metoda je izvoljen gospod Frank Tancig, gospod Matija Novak pa podpredsednikom.

Iz Adlešič pri Črnomlju, dne 22. avg. 1901. — Za novi luster in druge potrebe v naši cerkvi za letošnjo sv. birmo, ki bo pri nas 11. oktobra poslali so naši rojaki iz Pittsburga danes zopet prelep dar 367 kron t. j. 188 gl. 50 kr. Nabrala sta ta znesek Jure Novak in Jure Milek. Darovali pa so ne samo naši farani, ampak tudi drugi Belokranjci in Kranjci, kakor tudi Hrvati, da celo naši pravoslavni iz Bojanec in Marindala niso pozabili našega farnega patrona sv. Miklavža. Vsem tem dobrotnikom naše cerkve se podpisani župnik prav srčno zahvaljuje. Bog Vam vsem skupaj vse obilo povrni! Tako velikega zneska se v resnici ni nikdo nadejal. Darovali pa so ti-le:

Iz fare Adlešič: Jure Novak \$2.50, Jure Milek 2.50, Miha Adlešič 2, Miko Kralj 2, Jože Požek 1, Miko Kapele 2, Ivan Adlešič 2, M. Jankovič 1, Rudolf Požek 1, Mat. Miketič 2, Jože Miketič 50c, Miko Veselič 1, Jure Veselič 1, Mate in Kata Veselič 1, Miko Jankovič 1, Matija Jankovič 1, Jože in Ana Veselič 2, Ivan Ritmanič 50c, Miko Črnič 2, Jože Vranešič 50c, Mate Cvitkovič 2, Jure Stampahar 50c, Jure Prijanovič 50c, Jože Juratovič iz Kunič 1.

Iz fare Preloka darovali so po 50c: Jože Adlešič, Ivan Starašinič, Franc Starašinič, Ivan Žunič, Miko Starašinič, Jože Čadovič, J. Žunič, Franc Radbinič, Mate Žugelj, Jože Ivanušič, Miko Adlešič, Franc Starašinič, Miko Balkovec; po 25c pa: Jožef Špišič, Marko Žunič, Ivan Grdun, Miko Ivanušič, Miko Miketič, Miha Špišič, Jože Pavlakovič 10c.

Iz fare Vinica so darovali: Miko Fugina \$1; po 50c so dali: Miko Malevec, Ivan Satovšek, Jure Pavlešič, po 25c: Ivan Staudahar, Ivan Česnik, Jure Mihelič, Jure

Novak, Miko Malič, Jože Vitkovič; po 20c: Franc Tomec, Peter Mihelič, Matija Valentič 10c.

Iz fare Črnomelj so dali: Gospa Biri 50c, Marija Žulja 25c, Miko Flajnik 25c.

Iz fare Podzemelj: Matija Mušič \$1; po 25c: Janez Tomec, Martin Zupanič, Jure Zupanič; Janez Jakobčič 10c.

Iz fare Dragatuš: po 25c: Miko Veselič, Janez Mihelič, Jure Jesih.

Iz fare Metlika: po 25c: Ant. Majzelj, Anton Tomec, Janez Herman.

Iz Lipe so darovali: Miko Starašinič 40c; po 25c pa: Franc Protolipec, Ivan Protolipec, Peter Starašinič, Simon Starašinič.

Iz Marindola: Miko Bunjevec 50c; po 25c: Simo Milič, Simo Vukovič.

Iz Bojanec po 25c: Miko Radojčić, Simo Vrličič; Rudolf Vrličič 50c.

Iz fare Sv. Križ na Dolenjskem po 50c: Janez Vidovič, Miko Zupanič; po 25c: Marko Lemuš, Jože Legat, Jože Gorišek, P. Kranjec 50c.

Iz fare Kostanjevica: Franc Črnečič 25c.

Iz fare Šmarje so dali: Miha Kasunič 50c; po 30c: Jože Likar, Lojze Mežan; po 25c: Jože Janežič, Marko Škrutič, Miloš Dereta; po 20c: Martin Frontar, Martin Deželan, Luka Kerenič, Janez Zajec 15c, Franc Kramušič 50c.

Iz fare Šmihelj: Janez Košir 50c, Jožef Pelc 25c.

Iz fare Kuniče: po 50c: Jože Bunčič, Miko Čukurin, Simon Ška-

lin; po 25c: Anton Juratovič, Miko Livojevič, Imbro Čukurin, Peter Čukurin, Franc Planinec, Janko Planinec, Marko Horvat, Janko Planinec; Ivan Juratovič 20c, Ant. Juratovič 15c.

Iz fare Lipnik: Jure Novosel 50c; po 25c: Židar Dupin, Peter Sopčič, Marko Jaršolič, Ivan Novosel, Miha Mus, Jože Dupin.

Iz fare Prilišče. Ivan Hotujec 50c; po 25c pa: Marko Goltan, Peter Žunič, Jure Jakšič, Anton Jakšič, Ivan Ladešič, Ivan Čutija, Ivan Bestič, Miko Močvan.

Iz fare Novigrad po 50c: Jankc Alevanič, Toma Bandula; po 25c: Marko Malar, Filip Grgurič, Marko Vinski, Pavel Matuzič, Ivan Maradin, Peter Spelič, Jože Grguraš, Franjo Jakovič, Bara Šegina.

Vsim tem dobrotnikom naznanjam še, da sem opravil za nje 2 sv. maši in sicer 26. avgusta in 2. sept. in da jih bom še posebej priporočil vsem župljanom, da naj se jih spominjajo v molitvi. Ivan Šašelj.

"Najtopleje priporočam Severov želođeni grenčec vsem, kajti on je najbolj zdravilo za želođec. Uravnava ta organ, poviša tek in Vas dela močnega in krepkega." I. Wytlacil, Blooming Prairie, Minn. — Cena 50c in \$1.

Otvoritev saloona.

Podpisana naznanjata slovenskemu in hrvatskemu občinstvu, da bodo slavnostna otvoritev novega saloona na cor. Chicago & Jackson Sts., Joliet, Ill.

v soboto dne 14. septembra 1901. Pri otvoritvi bodo svirala godba. Postrežba bude izvrstna, prost lunch na razpologo, točilo se bude sveže pivo in tržile fine smodke.

ZVEČER BODE KRANJSKI PLES. Vsi prijatelji in znanci so najljubneje povabljeni Anton Grayheek in A. Kosiček.

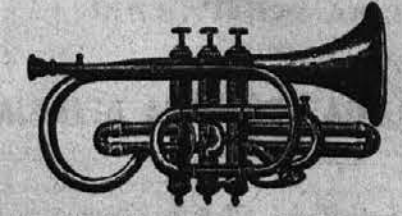
THE EAGLE Jesen se bliža. Prememba je vsakemu pohištvu potrebna. — Tudi naša prodajalna je nakupila zato potrebno blago in premenila prostore. Z gorenjih prostorov prenesli smo našo veliko zalogo v podprtiličje (basement), ki je največje v mestu, kjer bomo odprli novi oddelek za gospodinjinsko opravo in pohištvo. Priporočamo se zatorej že naprej slovenskemu občinstvu, da si pride ogledati okusno urejene prostore in raznovrstno skladišče, kjer si lahko izbere vse, kar potrebuje. V mnogobrojni obisk vabi posebno Mat. Simonich, gen. manager. THE EAGLE

ANTON SCHAGER 309-310 Barber Building v Joliet, Illinois. JAVNI NOTAR — in — GLAVNI ZASTOPNIK The Fidelity Mutual Life Insurance Company of Philadelphia. In družini zavarovalniških družb za življenje in proti ognju.

Mesčanska Združena Godba. Ustanovljena januarja leta 1897. SILVESTER STRAMETZ, vodja.

ANTON o GRAHEK, PREDSEDNIK, 1012 North Broadway Street.

JOHN KUKAR, TAJNIK IN ... BLAGAJNIK, 920 North Chicago Street.

Preskrbljuje izvrstno muziko za ples, koncerte, parade, sprevede, zabave, piknike, svatovskične, politične shode, društva, dirke itd. GLAVNI URAD: 920 No. Chicago St. DUGI URAD: 1012 No. Broadway St. JOLIET, ILL. Telefon 348.

Frank Rogel Saloon ... in ... slovenska brivnica je jeden najbolj obiskovanih in priljubljenih prostorov v celém Jolietu, Ill. Posebne sobe in vedno dobri lunch vsak čas na razpologo. Priznana najboljša jolietiska Porterjevo pivo in v steklenicah Anheuser-Bush-ovo je dobiti sveži vsaki čas. Istotako izvrstna domača vina, fine whiske in dobre smodke. V še mnogobrojnjejši obisk se najugljudnejše priporočava FR. ROGEL & JOE LEGAN.

IZDELJUJEMO znake za K.S.K. Jednoto trakove, zastave in bandera. Pišite po cenik! Pišite po vzorci! W. J. FEELEY CO. 6 & 8 Monroe St., CHICAGO.

Odpomoč in popolno ozdravljenje onim ki bolehalo na kašlju, bronchitis, prehladu gripi in začetni jetiki zgotovi Severov Balzam za pluća. Kašelj popolnoma ozdravi. Cena 25 50c. Vse bolečine in bolezní zahtevajo Severovo St. Gothard Olje družinsko zdravilo. Cena 50c. Na prodaj pri A. GOLOBITSH-U NA 801 - 807 N. Chicago St. Joliet, Ill. Denar na posojilo. Posojujemo denar na zemljišča pod ugodnimi pogoji. Munroe Bros.

USTANOVLJENA 1871. The Will County National Bank OF JOLIET, ILLINOIS. Kapital in preostanek \$260,000.00.

DR. J. L. STRUZYNSKI, N. Chicago Street No. 809 nasproti slov. katoliške cerkve Telephone 2371, JOLIET, ILL.

PAUL SCHNELLER, NOTAR-NOTARY PUBLIC v Calamet-u, Mich. naznanja, da je prišel svojega poslovanja ter se Slovincem in Hrvatom priporočil pri oskrbovanju njihovih pravnih poslov v stari domovini.

DR. A. BALDWIN, ZOBOZDRAVNIK. Soba 1 v Fargo Building. Na voglu Van Buren in Ottawa ulice. Uradne ure ob četrtkih in sobotah.

E. HAYWOOD Hlev in krma za konje. 311-313 North Joliet St. Telefon št. 1632. Joliet, Ill.

R. C. BERTNIK. L. B. BERTNIK. BERTNIK BROS. IZDELOVALCI FINIH SMODK. Naša posebnost: JUDGE, NEW CENTURY. 405 Cass St. nadstr. JOLIET, ILL.

M. S. HARNEY, PRODAJALEC importovanega vina, žganja in dobrih smodk. 203 N. Chicago St. - Joliet, Ill.

JOHN MODIC 1145 Lake St., Cleveland, O. se priporočá Slovincem in Hrvatom. Postrežba uljudna in točna. Prost lunch. Najboljše pijače, smodke, tobak i. t. d.

Josip Birkey, 209 Plainfield Ave. Joliet, Ill. se priporočá Slovincem v Jolietu in okolici v kopanje vodnjakov.

JOHN J. WELLNITZ ODVETNIK. Govori se nemški in poljski. Suite 406, Cutting Building, Joliet, Ill. Telefon 244.

ANA VOGRIN, izučena babica, JOLIET, ILL. z devetletno izkušnjo, imajoča diplomu in spričevala od slavnostnih zdravnikov ljubljanske bolnišnice dr. Valente in dr. Keesbacher-ja, se priporočá tukajšnjim Slovincem.

Brata Simonich v Ironwood, Mich. priporočata Slovincem in Hrvatom v obilen obisk svojo lepo urejeno gostilnico, v kateri je dobiti vsaki čas izvrstnih pijač in dobrih smodk.

HENRIK C. HONKOMP, izdelovalec izvrstnih smodk. Prodaja svoje blago na debele in drobno. 609 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Agent for Besley's Waukegan Ale and Porter. BAR GOODS. J. C. SMITH, BOTTLER. 414 Van Buren St. 'Phone 1719. Joliet, Ill.

John Kraker, 1199 St. Clair St., Cleveland, Ohio. Tel. Main 3868. L. Priporočam v obilen poset svojo novo gostilno, obilno založeno z dobriimi pijačami, doma izdelanim žganjem, trpiznim pivom, vinom in smodkami. — Prodajam tudi premož in vsprejemam vsakovrstna naročila za prevažanje tovarov.

Vprašajte svojega mesarja za Adlerjeve domače klobase, katere je dobiti pri vseh mesarjih. J. C. Adler & Co., 112 Exchange Street Joliet, Ill.

Frank A. Dames izdelovatelj cigar. 112 N. Bluff St., Joliet, Ill. Telefon: 172. Moja posebnost so: Yankee 10c. One Flag 5c. Priporočam se Slovincem v obilno naročilo.

Martin Fir, PRODAJALEC vina, žganja in smodk. 1103 North Scott St. Telefon 2272. JOLIET, ILL.

AMERIKANSKI SLOVENEK.

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi slovenski katoliški list v Ameriki.

Izdaja

Slovensko-amerikansko Tiskovno društvo

V JOLIET-U, ILL.

IZIDE VSAKI PETEK.

Za Ameriko stane:

za celo leto \$ 2.00
za pol leta \$ 1.00

Za Evropo, Afriko in drugo inozemstvo:

za celo leto \$ 3.00 ali 15 kron.
za pol leta \$ 1.50 ali 8 "

Posamezni listi po 5 c.

Oglasi po plemenem dogovoru.

Dopisi brez podpisa se ne sprejemajo.

Recepti se ne vračajo.

Če se naročniki prosetijo z enega kraja v drug kraj, naj nam blagovoljno nanesitji poprejšnji in novi naslov svojega bivališča.

DOPISI naj se pošiljajo na uredništvo:

812 North Chicago St.

JOLIET, ILL.

DENAR in naročila pa na tiskarno:

AMERIKANSKI SLOVENEK,

cor. Benton & Chicago JOLIET, ILL.

Tiskarne telefon št. 509.

Uredništva telefon št. 1541.

„AMERIKANSKI SLOVENEK“.

Published weekly at Joliet, Ill. by „The Slovene-American Printing Co.“ cor. Benton & Chicago Sts., Joliet, Ill.

The only Slovenic paper west of Ohio and the Organ of the Grand Carolinian Slovenic Catholic Union of the United States of America.

Subscriptions \$2.00 per year.

Advertising rates sent on application.

Entered at the Post office at Joliet, Ill. as second class matter.

CERKVENI KOLEDAR.

- 15. sep. Nedelja 16. pob. Ime Marije.
- 16. „ Ponedeljek Kornelij.
- 17. „ Torok Lambart.
- 18. „ Sreda Jožef.
- 19. „ Četrtek Arnulf.
- 20. „ Petek Evstahij.
- 21. „ Sobota Matevž.

Slabo časopisje.

Skoro je ni iznajdbe, ki bi bila že storila toliko dobrega in koristnega na polju prosvete in obdnega človeškega napredka, kakor je tisk. A je tudi ni stvari pod božjim solncem, katera bi bila v stanu izvršiti tako peklenski posel, kakor je zopet tisk. Časopisje vsakega naroda je nekako zročilo, v katerem se z živimi barvami kažejo dobre in slabe lastnosti naroda, je nekako merilo napak in vrlin, ki prevladujejo v mišljenju in javnem življenju dotičnega naroda. Ako se hočemo informovati o potrebah in težnjah kakoga mesta ali dežele ali cele države in celotnega ljudstva, tedaj se nam ta želja najhitreje izpolni, ako se nekoliko zanimamo za dotično časopisje. Kakoršen je narod, tako je njegovo časopisje ali pa tudi kakoršno je časopisje tak postane tudi narod.

Za ideje posameznika je ustvarilo časopisje cele stranke. Ako so bile ideje dobre, koristne, potrebne človeštvu, tedaj je bilo tudi časopisje, katero jih je propagiralo in širilo, dobro, koristno in vsestransko podporo potrebno. Ali kakor je ni nobene strani človeške brez temne senice, tako ni bilo tudi mogoče vzdržati tiska samo za svoj vzvišeni namen. Časopisja so se zlasti vneto posluževali vse človeške strasti in zato ni čuda, da se je na tem polju vsakoličnemu človeštvu toliko globokih in težko ozdravljivih ran.

Dokler se ljudje niso poznali tiaka, so se knjige samo pisale. Ker je spadalo pisanje tudi le med redke ananosti, je naravno, da so bile knjige in spisi zelo redki. S pisa-

njem knjig se je v tistih časih najintenzivneje pečalo krščansko redovništvo in posvetna duhovščina. Za te kroge je bila iznajdba tiska pravi dar božji in oklenili so se Gutenbergove iznajdbe z velikim veseljem. V tisoč in tisoč izvodih je romalo poslej med svet svetlo pismo in druge nabožne knjige. Tudi znanstvenikom posvetnih ved je bilo delovanje olajšano. A zasejati se je moralo ljudsko med pšenico. Duh francoske revolucije se je poslužil tiska s tedaj nenavadnim zanimanjem. Od tedaj je šlo vedno navzdol. Vstali so novi preroki, moderni učnjaki, naduti, nepokorni samozavestneži in ti so potom časopisja demoralizovali vedno širše ljudske mase. Proglasili so: svoboda, enakost, bratstvo. Vero v posmrtno življenje so pričeli ruvati iz človeških src, proglasili so bogotajstvo, napadali cerkvene institucije in sramotili mirne, trezne, verne ljudi. Nastala je socialna demokracija, ki hoče preustrojiti človeško družbo. Vera ji je seveda glavna ovira. Iz socialne demokracije sta se razvila nihilizem in anarhija, kojih cilj, namen in zadača je porušiti prestole in oltarje. Boga ni, ves družabni red pa je krivičen in neznosen, zato ga je treba porušiti, tako uči dan za dnem slabo časopisje in fanatične, slabo vzgojene, delomrzne, nepokorne in propadle ljudi navdušuje za porušenje vseh sedanjih naprav. In ti klici ne ostajajo brez vpeha. Fanatizirani nesrečniki mečejo bombe, vihte bodala in sučejo revolucije.

V petek, 8. t. m. popoldne se je dogodilo zopet strašno hudodelstvo, kojega moralni povzročitelj je slabo časopisje. Šestindvajsetletni anarhist Czolgoz je ustrelil dvakrat na predsednika Združenih držav Wm. McKinleya in ga zadal smrtno nevarno v prvi in želodec. Nesrečni hudodelec je sedaj izpovedal med drugim tudi, kako je postal anarhist in morilec prvoga uradnika v Združenih državah. V svojo ime delo in še le po čitanju socialno demokracističnih in pozneje anarhističnih spisov je zašel v slabo družbo, kiga je docela demoralizovala in privedla do nesrečnega dejanja.

Seveda ne bo našlo dovolj besed za primerno izražanje in objavo strašnega grozodejstva sedaj prav ono časopisje, ki je s svojo demoralizujočo pisavo izigravalo že leta in leta najgriše človeške strasti. Obsojali in blatili bodo nesrečnega posameznika, ki je žrtva sistematičnega hujkanja, a moralnega krivca, ono slabo časopisje, ki zavaja ljudstvo zdržema na kriva pota, ne bodo uzrili.

Vsi ugledni in veljavni možje vseh narodov, ki so imeli odprte oči, so že davno uvideli veliko nevarnost, ki preti javnemu blagostanju človeštva po slabem časopisju. Svarili so in še svare pred to vedno se širijo opasnostjo. Nevarnost slabega, demoralizujočega časopisja postaja z vsakim dnem večja in vsakega poštenjaka najsvetejša dolžnost je svariti ljudi pred slabim časopisjem. Proč torej z listi, ki taje Boga, ki blatijo sv. vero in duhovnike, ki hujskajo podreči družabni red, ki proglašajo zasebno imetje za tatvino in grde vsako pozitivno delo. Pri svoji vesti se je dolžan boriti vsak kristijan zoper zlo, a največje zlo sedanje dobe je slabo časopisje.

Slovenskim žuljem.

Kdor se dela, naj tudi ne jet (Dalje.)

Socialno vprašanje ni nič drugega kot vprašanje, kaj je treba storiti, katera sredstva uporabiti, da bi se odpravilo sedanje družabno in gospodarsko zlo, katere preti uničiti celo človeško družbo. Socialno vprašanje ni samo jedno vprašanje, treba bode marveč razvozlati še precej vozlov, predno bode konec človeške zmete, najsibode že v obliki socializma ali anarhizma.

Velik kos socialnega vprašanja pa je delavsko vprašanje. Odkod delo in kakaj delo, s tem smo se pečali zadnjih. Odgovor se je glasil, da človek mora delati, če hoče pošteno živeti, da mora delati tudi za kazen za greh. Toda ne samo zato mora človek delati. Mi vsi smo nujno

udje človeške družbe sam zase človek splošno ne more živeti. To se pravi da imamo dolžnosti do drugih, do človeške družbe. Delamo torej, da nismo drugim na poti, drugim v nadlego in zato tudi, da se preživimo. Kdor seve je za delo nezmožen, tacega mora podpirati človeška družba, samo če kaže drugače dobro voljo za delo. Niso to prazne besede, socialistovček rovarček! Potrpi, morebiti pride še kako zrno na vrsto!

In v tem oziru se mora reči, da čim več ima kdo, tem bolj je dolžan delati, pravi učenjak svetovne slave, o. Albert Maria Weiss! Nekateri prejmejo od rojstva več nego drugi, ne poznajo skrbi, ne vedo, kaj je pomanjkanje. Zato morajo ravno ti s tem večjim, s tem višjim delom pozneje zaslužiti to, kar jim je bilo že naprej dano za plačilo. Nikar se ne boj, moj izborni prijatelj izpod rdečega praporja, nikakor ne odbrava krščansko modroslovje take neenakosti v imetju kot jo vidimo dandanes, i red vsem pa ne, če je vse krivično pridobljeno. Zato se naj trese pred teboj in pa rečimo no tudi pred mojo malenkostjo marsikake moderna liberalna, prostozi-darska država, katera je oskubila že toliko revežev, in pa tudi toliko cerkev.

S tem smo se pa že dotaknili neke točke, katera bode v oči naše naj-novejše in druge osrečevalce in pa, žalibog, precej dobromiselnih, toda slabo poučenih Slovencev. Zadnjih smo namreč zapisali po o. Cathreinu da razumemo z besedo delo vsako opravilo, koristno ali delavcu samemu ali sploh ljudem. Danes pa smo povdarjali, da delamo tudi zato, ker moramo biti koristni človeški družbi, ker imamo dolžnosti do nje. Iz tega pa sledi kot jasni dan, da ni delavec samo taisti, ki dela trdo s svojimi žuljavimi rokami, ampak vsakdo tudi, če dela v korist človeški družbi. Koliko olikanov in koliko preprostih sinov naroda miali in trdi, da celi stanovi samo lenobo pasejo in da so mrtvi udje človeške družbe! Zakaj so pač duhovniki na svetu, čemu so nam učenjaki, čemu pa še (Bog se nas usmilil) plemstvo, čemu uradniki, čemu vladarji? Proč s temi pijavkami! Prišel bode čas, upajo modre glave socialistov, ko bodo delavci sami opravljali vse, kar dandanes delajo ti stanovi. Tedaj namreč bodedo delali samo kakih par ur na dan, ves drug čas pa se bodedo lahko pečali z vedstvom dela, z državnimi posli, s pravom, z umetnostjo, z znanostjo. To se pravi, vsak bode lahko duhovnik (mislim, da tega ne bo več), vsak bo lahko minister notranjih ali pa v nvanjih zadev, vsak bo lahko advokat, vsak zdravnik, vsak kipar in slikar, vsak učenjak. Kaj ne, moj pametni čitatelj, to se pa že pravi, da bo vsakdo grozovit „šuštar in fušar“? Zato ne bom dokazoval neumnostij takih trditvev. Dragi slovenski žuljavec, boljše ti ne morem pri tej priliki ustreči, kakor da ti zahtam besedo istega o. Weissa. On pravi: „Ko se je začel šopiriti duh liberalizma, dali so se plemenitiki spremaniti v gledališke intendante (načelnike) in baletne mojstre, da bi bili vsaj malo koristni. Tedaj so tekmovali duhovni z ruskimi popi pri kidanju odpadkov in občinskem pisaštvu ali pa so ljudem pridigovali o obrambi proti kozam in nadomestilih za kavo. Seve, favno s tem so se sebe najbolj osmešili. Za razvedril in za ceno pohvalo tudi lahko cesar vzame kmetižu plug iz rok (on meni liberalnega cesarja Jožefa II.). Toda žalostno bi bilo za takega cesarja, če bi ne bil svojemu oesarstvu v noben drug prid. Žalibog, prešnil je ta malenkostno kramski duh materializma ravno vladajoče stanove. Kajti če se bavljajo državni krmarji z dimnikarskimi zaklopnikami in čevljarskimi žebli, kdo naj še veruje, da umejo svoj lastni posel? Seve, velika je nesreča, če živi plemstvo in olikanci v razuzdanosti. Toda tudi blagoslov ni, če oni sami delajo kmetijska dela in konje dresirajo, ali pa če se vtikajo v bančne in borzne operacije.“

Delati moramo vsi. Toda dovolj je, da opravljamo vsak svoje delo. Pek bodi pek, minister ostani minister, škof pa škof. Brez zidarskega mojstra, brez arhitekta ne bode po-

slojpa, zato naj nosi ta omet in opeko, oni pa pazi, da pride opeka na opekinno mesto, omet pa na opeko! Drugače se bo vse sesulo.

Veliko bi se dalo o tem spisati, veliko se je že spisalo. Samo nekaj v prid duhovništvu, trnu v obeh socialista. Ali res mislite, da duhoven ne stori ničesar koristnega za družbo, če je zvest svojem poklicu? Če mislite, da ne, potem velja isto tudi o navadnem cestnem prometavču! Tudi on ne koristi človeški družbi naravnost, ampak samo posredno, ker nam drugim čas prihrani. Zato imajte do religije ali vere vsaj toliko potrpljenje, kot do cestnega prometavča! Ali je vsejedno za človeštvo, vpraša o. A. M. Weiss, če vlada ljudi duh delavnosti, zadovoljnosti, žrtvovalnosti, udanosti in božjo voljo, pokornosti do božjih zakonov? Kdor sadi ta čustva v človeška srca, oni je človekov največji dobotnik. — Seve, če že vidi ubogi kmetič gospoda, že ga zavida, in če vidi samo piamonošo, že mu je nevoščljiv. Kmetič niti ne ve, kaj je dušno delo, ne ve, da se dela tudi se živi, ne samo z mišicami. Še manj pa pomisli delavec, koliko nočij je prebdel „gospod“ pri trdem delu, predno je dospel do kruba. Drugi že vlesjejo obresti od svojega kapitala, on pa začne še-le svoj kruh jesti.

Ali smo vsi jednaki?

Kolikokrat se trobi med svet, da smo vsi ljudje jednaki in kolikokrat se je že dokazala nesmisel teh besed! In vendar ljudje ne bode nehali sami sebe smešiti. Celo v razglašeno neodvisnosti Združenih držav beramo, da so vsi ljudje rojeni jednaki. Združene države gori ali doli, vsi ljudje nismo jednaki.

Abstraktno, čisto v obče, v oblikah govornjo, smo pač vsi jednaki, to se pravi vsak človek ima dušo in telo — drugače pa človek ni. Toda kje se pa nahajajo ti abstraktni ljudje, vpraša Taparelli. Kakor so pa ljudje v resnici, če jih primerjamo v starosti, v nadarjenosti, v telesni moči, so sipajako nepodobni. Če smo vsi jednaki, potem smo ali vsi norci, ali pa vsi veleumi, ali pa vsi normalni ljudje. Vsi pa nismo veleumi, vsi nismo normalni (poko- prečno razviti in pametni) ljudje — torej smo jedino le vsi norci, če smo vsi jednaki! V katero teh vrst naj štajem socialist, ne bodem dolgo premišljal. Normalni niso, veleumi še manj, naj si torej volijo tretje!

Ravno v tej zvezi je pripomnil Liberatore, da če smo vsi jednaki tudi nismo prosti, svobodni, nimamo proste volje. Dokler smo prosti, toliko časa bodedo vsak posebej jako različno mislili, žebeli in delali, ravno zato ker tedaj lahko živimo kakor hočemo. Če nam torej pridigajo hripavi in rdečenosti socialisti jednakost, naj vsaj molče o prostosti.

Zato lahko trdim, da smo vsi vsaj toliko nejednaki, kot smo jednaki. Kakor hitro pa zamenjamo besedo enakost s pravico, potem se bodedo že lažje umeli.

Tooliko danes našim rdečkarjem v tolažbo. Naj malo prežvečijo te trpke resnice, vsaj so agitatorji želodnega komforta.

Cleveland, Ohio. F. K.

Ameriške republike.

Iz osrednje Amerike prihajajo vedno bolj vznemirajoča poročila, ki pa niso vselej prav zanesljiva in resnična. Toliko pa je gotovo, da je v sedanjih razmerah v osrednji Ameriki pogoj za velevažne dogodke in nedogledne posledice. Združene države se poslate tja tri vojne ladije, razven teh pa krožijo po tamonjem vodovju angleške oklopnice, nemške križarke in francoske topnjače. V službu nevarnosti za amerikansko železnico, kiveže preko ožine atlantski ocean s tihim morjem, bode vojne ladije izkrcale v jakke na ožino. Kar store ladije Združenih držav, to store tudi druge in tako je mogoče, da pride v centralni Ameriki do velevažnih dogodkov. Gotovo bo zanimalo, ako našim čitateljem podamo nekaj pregled o številu prebivalstva in obsežnosti ozemlja.

	Angl. milj	Prebivalcev
Haiti.....	29.830	1.294.605
Domingo.....	20.596	434.000
Mehika.....	767.816	13.389.452
Guatemala.....	46.774	1.473.852
Salvador.....	7.228	859.534
Honduras.....	42.658	415.800
Nicaragua.....	51.660	420.000
Costarica.....	19.995	309.653
Columbia.....	331.420	3.984.940
Venezuela.....	566.159	2.444.816
Ecuador.....	144.000	1.490.000
Peru.....	405.040	4.787.527
Bolivia.....	472.000	2.451.112
Brazilija.....	3.219.000	17.427.306
Chile.....	256.860	3.141.193
Argentina.....	1.095.018	4.614.690
Paraguay.....	145.000	656.000
Uruguay.....	72.112	1.005.600

Ti podatki so v nekaterih posameznih slučajih nepopolni, zato ker je težko določiti ponekod število prebivalstva. Nekatera indijanska plemena se vedno selijo in zato jih je natančno težko šteti.

Vse te naše posestrimske republike so kakor kaže mera in število prebivalstva manjše, kakor so Združene države, vendar so nekatere že tako ali pa še celo boljše vladane. Ker je južna Amerika tudi zelo bogata na naravnih darovih, je umljivo, da so naše posestrimske republike v gospodarsko dobrem stanju. Približno sliko o tem naj podado naslednje številke o izvozu in uvozu v lanskem letu. Vrednost blaga smo razračunili v dolarjih.

	Uvoz	Izvoz
Haiti.....	3.943.786	12.474.930
Domingo.....	1.696.390	2.895.000
Mehika.....	61.304.914	74.996.482
Guatemala.....	3.890.668	7.688.730
Salvador.....	1.650.444	3.090.276
Honduras.....	1.166.441	1.235.952
Nicaragua.....	2.780.396	3.098.231
Costarica.....	4.200.000	5.000.000
Columbia.....	5.673.014	9.867.897
Venezuela.....	8.159.634	14.378.115
Ecuador.....	4.923.187	7.142.834
Peru.....	9.367.474	15.363.955
Bolivia.....	10.840.000	10.243.000
Brazilija.....	122.000.000	137.000.000
Chile.....	53.130.179	81.553.066
Argentina.....	116.850.671	134.917.531
Paraguay.....	2.822.438	2.207.461
Uruguay.....	25.551.788	36.574.164
Skupna vrednost	\$489.950.274	\$610.325.574

Skupnega prometa je bilo za \$1.050.000.000. V tej svoti so bile udeležene Združene države za svoto \$213.000.000, kar znaša toliko, kakor petinko. To je že nekaj, pa z ozirom na bližnje geografsko sorodstvo mnogo premalo. Vedno bolj se trudi naša vlada, da bi svoj spliv razvila kolikor mogoče na vse posestrimske republike, do katerih čuti največ pravic, kar jo stavi tudi na stalščice, raz kojega celo pretirano tolmači Monroe doktrino.

Tudi v predstojećem slučaju radi nemirov na ožini v centralni Ameriki, bode skušale vse svatovne velevlasti si zagotoviti svoj trgovski upliv za bodočnost. Prav to jih vodi tja in prav vsled tega nastali nevarnosti bodo zapustili škodljive sledove.

Po načelu: „Ameriko Amerikancem“ si prisvajajo Združene države nad malimi republikami nekako je-robstvo in višjo oblast. To bi bilo seveda prav lepo in dobro, toda v malih posestrimskih republikah goje najmanj zaupanja do Združenih držav. Kdo je temu kriv? Gotovo mi sami. Taki vzgledi, kakor Kuba in Filipini gotovo ne vlečejo menda posebno.

Od tod prihaja tudi dejstvo, da je mala republika odklonila posredovanje mogočnih Združenih držav. Za strčka Sama to sicer ni posebno častno, a je zaslužna brea. In ne le brea. Južne republike se nas boje in to povsem opravičeno. Odkar smo pričeli z anektiranjem onega ozemlja, katerega smo baje rešili pred drugimi sovražniki, smo postali sami največji sovražniki onih, kateri se stoprav bore zoper take. Južne republike vedo prav dobro kakaj da ne zaslužijo Združene države tistega zaupanja, katerega bi rade uživale na tostranski zemeljski polovici. To se čuti prav jasno od Meksiko pa notri doli do Chile in Argentine.

Kakor kažejo razmere, se bodo Združene države bore malo zmenile za zaupanje. Naši trgovski in tedaj tudi politični interesi zahtevajo, da si sedaj pridobimo zemlje na lahek in ocen način na panamski ožini, kjer si bodedo vsgradili toli potrebni in važni kanal za svetovni promet. Omenjeni interesi zahtevajo, prilika je tukaj in naša vlada je tudi pripravljena. Vse pojde v najlepšem redu, ako ne pride kaka odločna prepoved iz — Evrope.

Vsled starostne oslabilosti umrje med 10,000 ljudje samo — devet.

Največji parnik na svetu je sedaj novi angleški orjak „Catic“. Nanj se lahko naloži 20,000 ton tovora.

Štrajkujoči vozniki San Francisco so izdali na okoliščini in farmarje poseben oklic, v katerem jih prosijo podpore in pomoči.

Najnovejša iznajdba mode so poslikani čevlji. Seveda jih morejo do sedaj privoščiti ljudje „boljše“ vrste.

Pri vojni v južni Afriki je dolejš sodelovalo 36 angleških generalov. Prav toliko jih bo menda še treba, predno bodo podavili Bure.

Živahno delovanje je moral razviti 29. avgusta naselbena komisija v New Yorku, kajti dan je dospelo s sedmimi parniki medkrovju 2408 oseb.

V Egiptu so zasledili v raznih krajih petrolej. Poročila govore, da ne zaostaja egiptovski petrolej kvalitativno prav nič za ruskim ali pa ameriskim.

V reviji „The Messenger of the Sacred Heart“ je priobčil jasn o. Basio krasno pisano črtico o Drobrovniku. Spis krasi več lepih slik.

Tri uničevalce torpedov so nedavno spustili v morje v Sparrows Point, Md. Vsi trije so najnovejšje konstruirani in s tem je dosegla naša vojna mornarica zopet lep napredek.

Poslej ne bodo s Filipini več naznanjali vojnemu uradu smrti vojakov telegrafočno, marveč bode poslali vsa obvestila po pošti. In jeme bodedo samo višji častniki. Vlada je začela varčevati pri — kajljaj.

Dva dečka sta se pri šolanju tako močno zaletela drug v drugega v Pine City, Minn., da so se enemu popolnoma jetra na eno stran premaknile, vsled česar je kmalu umrl.

V Štokholmu je iznašel neki švedski major novo, strahovito rastreliho, usak letuč torpedo. Podrobnosti seveda še vse prikrivajo, le toliko se je izvedelo, da bo nova iznajdba nekaj strašnega, če se bo uporabila v vojni.

Čudno stavo je napravil neki poljski kmet na Poznanjskem. Stavil je namreč s svojim sosedom na sodček piva, da ne bo več osam dni živil. In res, stavo je — dobil. Čar par dni so ga namreč našli v jezaru utopljenega.

Učni načrt po vseh indijanskih šolah so s letošnjim letom konrenito preustrojili. Poslej se bodo učili naši rdečkočki 31 predmetov. Možki se bodo morali mnogo pečati s kmetijstvom, deklice pa s kulturnjem in pranjem.

Na Ruskem se bo sešla letos velika komisija učenjakov, katera se bo pečala, kako bi se najuspajnejšje popravil julijanski koledar, katerega zlasti v novejšem času vsestransko napadajo. Dotični komisiji bo predsedoval veliki knez Konstantin Konstantinovič. Želeči je, da bi se kaj vpešnega določilo.

Za tisto znamenito študentsko pendijo, katero je zapustil francoski grof Pierrecour, po kateri se dobi zakonski par, v katerem bode mož in žena prava velikana, 100,000 frankov, sta se že oglašila dva proslavca. Mož tehta 301 kilogram, meri pa 2:29 m in je šele 32 let star, ženska meri pa tudi nekaj nad dva metra v višičino.

Inkorporirana v državi Illinois dne 12. Jan. A. D. 1898.

URADNIKI:

- Predsednik: ANTON NEMANICH, cor. Scott & Ohio Sts., Joliet, Ill.
Podpredsednik: JOHN R. STERRENZ, 2008 Calumet Ave., Calumet, Mich.
Tajnik: MIHAEL VARDJAN, 903 N. Scott St., Joliet, Ill.
II. Tajnik: ANTON SKALA, 9225 Marquette Ave., So. Chicago, Ill.
Blagovni vodja: REV. CIRIL ZUPAN, 806 East B. St., Pueblo, Colo.
Nadzorniki: M. J. KRAKER, 501 3rd St., Anaconda, Mont.
ANTON STEFANIĆ, Box 852, Soudan, Minn.
Jos. ČULIK, 1009 E. B. St., Pueblo, Colo.
JOHN KUKAR, 920 N. Chicago St., Joliet, Ill.
JOHN GRAHEK, 1012 N. Broadway, Joliet, Ill.
ANTON FIR, 12329 Parmel Ave., West Pullman, Ill.
MIHAEL SKEBE, 1220 St. Clair St., Cleveland, O.
JOHN OBERSTAR, 3d St. 1115, La Salle, Ill.
MAT. PRILANOVIĆ, Box 375, Virginia, Minn.
MARTIN FIR, 1108 Scott St., Joliet, Ill.
STEFAN KUKAR, 920 N. Chicago St., Joliet, Ill.
JOHN GRDINA, 1751 St. Clair St., Cleveland, O.

VSE DOPISE pošiljajo krajevna društva na I. jednotinega tajnika (M. Vardjan-a) po svojem zastopniku (delegatu) in po nikomer drugem. Vse stroške za umrle pošiljajo krajevna društva na jednotinega tajnika (M. VARDJANA) po svojem zastopniku (delegatu) in po nikomer drugem.

Odstopili so:

Od društva Marije Pomocnice 17 Jony Lind, Ark. Jakob Stermian 1198 2. sept. 1901. Društvo šteje 27 udov.
Od društva sv. Jožefa 56 Leadville, Colo. Anton Mikšič 2851 2. sept. D. 3. 58 u.

Pristopili so:

K društvu sv. Alojzija 42 Steelton, Pa. Anton Simonič 3208 roj '82, Martin Žlogar 3209 roj '82, Matija Stefančič 3210 roj '76, Janusz Rus 3211 roj '75, Pavel Posinek 3212 roj '84, sprejeti 3. sept. '01. Društvo šteje 66 udov.
K društvu Matere Božje 33 Pittsburg, Pa. Martin Zupanič 3213 roj '78, sprejeti 3. sept. '01. Društvo šteje 57 udov.
K društvu V. sv. Jurija 3 Joliet, Ill. Jožef Jerman 3214 roj '77, sprejeti 9. septemb. 1901. Društvo šteje 60 udov.

Prestopili so:

Od društva sv. Cirila in Metoda 8 Joliet, Ill. k društvu sv. Cirila in Metoda 4 Tower, Minn. Franc Slabe 800 3. sept. '01. I. Društvo šteje 101, II. 221 udov.
Od društva sv. Jožefa 56 Leadville, Colo. k društvu sv. Cirila in Metoda 4 Tower, Minn. Janusz Zorman 2850 3. sept. '01. I. Društvo šteje 57, II. 232 udov.
Od društva sv. Janeza Krst. 11 Aurora, Ill. k društvu sv. Frančiška Sal. 29 Joliet, Ill. Janusz Zmajčič 322 3. sept. '01. I. Društvo šteje 18, II. 196 udov.
Od društva sv. Frančiška Sal. 29 Joliet, Ill. k društvu V. sv. Jurija 3 Joliet, Ill. Ant. Skof 1510 8. sept. '01. I. Društvo šteje 195, II. društvo šteje 61 udov.

Suspendovani ud zopet sprejet:

K društvu sv. Petra 30 Red Jacket, Mich. Jan. Čičak 1604 5. sept. '01. D. 3. 126 u.

Suspendovani:

Od društva Matere Božje 33 Pittsburg, Pa. Alojz Mežan 1793 2. sept. '01. D. 3. 56 u.

Pristopile soproge:

K društvu sv. Alojzija 42 Steelton, Pa. Ana Posinek 1504 roj '75, sprejeta 8. sept. 1901. Društvo šteje 27 soproge.

Prestopila soproga:

Od društva sv. Cirila in Metoda 8 Joliet, Ill. k društvu sv. Cirila in Metoda 4 Tower, Minn. Marija Slabe 542 3. sept. '01. I. Društvo šteje 43, II. 100 soproge.
Od društva sv. Frančiška Sal. 29 Joliet, Ill. k društvu V. sv. Jurija 3 Joliet, Ill. Elizabeta Skof 9. sept. '01. I. Društvo šteje 78, II. 39 soproge.

Suspendovana soproga zopet sprejeta:

K društvu sv. Petra 30 Red Jacket, Mich. Ana Čičak 1200 5. sept. '01. D. 3. 83 u.

Odstopila soproga:

Od društva sv. Cirila in Metoda 4 Tower, Minn. Uršula Muhič 243 3. septembra 1901. Društvo šteje 99 soproge.

MIHAEL VARDJAN, I. Tajnik K. S. K. Jednote, 903 N. Scott St., JOLIET, ILLINOIS.

Iz delavskih krogov.

New York, 7. septembra. — Pomočni posvetovalni odesk Amalgamated Association je imel danes tu svojo posebno sejo, ne da bi se doseglo kako sporazumljenje. Čeravno je jekleni trust izjavil, da se ne spušča v nikakva posvetovanja več, vendar je vse mnenja, da bi bilo zelo zadovoljen, ako bi vsprejela Amalgamated Association podane pogoje.

Od druge strani pa se pripoveduje, da je vsako upanje na mir popolnoma izgubljeno in da se bo boj nadaljeval do zadnjega in da se bo stoprav še le sedaj najhujše razvil.

Cincinnati, O., 7. septembra. — Včeraj se je tu vršilo posvetovanje med zastopniki American Carriage Company in odposlanstvom štrajkujočih delavcev vozov. Sporazumeti se niso mogli v prav nobeni točki in štrajk se bo nadaljeval.

Cincinnati, O., 7. septembra. — Med unijo livarjev in izdelovalcev železa je prišlo do konflikta. Sklicalo se je zato skupno posvetovanje da se razpor poravna.

Chattanooga, Tenn., 7. septembra. — Včeraj je bil četrti dan, odkar zboruje tukaj nacionalna organizacija pismonos. Rese-

vale so se samo one točke, ki so bile na dnevnem redu. Pozneje je pozdravil zborovalce poštar iz St. Louisa gospod J. W. Baumhoff, ki je povabil bodočo konvencijo pismonos leta 1903 v mestu svetovne razstave v St. Louis. Zborovanja se je udeležilo 949 delegatov in uradnikov.

Rochester, N. Y., 7. septembra. — Zborovanje letne konvencije nacionalne Association Stationary Engineers se je včeraj zaključilo. Ves dan so raspravljali o poročilih stalnih odskov. Delegat Association št. 1 iz Georgije je stavil resolucijo, da naj se spremeni ustava in konstitucija tako, da ne bodo poslej več imeli pristopa v organizacijo črni mašinisti. To je vzbudilo na posvetovanju velik odpor. Pri glasovanju je bilo oddanih samo pet glasov za vsprejem resolucije, vsi drugi pa so bili proti. Ko se je naznanil izid glasovanja, so udeležniki demonstrirali in zasramovali onega, ki je stavil resolucijo.

Philadelphia, Pa., 9. septembra. — Danes se je sešla letna konvencija pivovarjev. Udeležba je jako mnogobrojna.

Chicago, Ill., 10. septembra. Uradniki Building Material Trades Council so odpotovali v Hammond, Ind., da bodo pomagali uslužbencem Conkey Company pri štrajku, katerega so le-ti prav sedaj začeli.

Pittsburg, Pa., 9. septembra. — Predsednika Shafferja ni nič videti. Štrajk se bo nadaljeval z vso energijo. Poročila iz McKeesport naznanjajo, da se trustu ne more posebiti prejšnja grožnja, da bo namreč začel delati po tovarnah z seabi. Povsod se kaže, da se deluje na to, da bi se štrajkatje zapeljalo do nasilnega, kar bi se potem primerno izrazilo proti njim, vendar so se doslej tudi vsi taki poskusi izjalovili.

Štrajkujoči delavci so razpostavili 2000 straž in paznikov, ki oprezno nadzorujejo vsako gibanje okrog tovarni in so izjavili, da zamorajo še na tisoče takih straž postaviti, ako se bo izkazala potreba.

Cleveland, O., 8. septembra. "Cold Mill" Crescent tovarne za belo pločvino je začela poslovati. Zaprtja je bila od onega časa, ko ji je pošel materijal. V "Cold Mill" ni bilo sploh prišlo do štrajka, ker ni bil nihče izmed uslužbencev v organizaciji.

Linčanja v Združenih državah.

Zlasti v zadnjih dveh številkah smo sporočili o mnogostevilnih hudodelstvih, katere so izvršili naši črnokožni sodržavljeni in za katere jih je bilo prebivalstvo kaznovalo s smrtjo, ali pa jim isto po dolgotrajnih mukah prizaneslo. Ako izvrši ga jugu kak zamorec katerokoli bodi hudodelstvo, takoj se vdnigne zoper njega vsa bela okolica in ščit mu je zagotovljena, ako ga le dobe v roke. Primeri se tudi, da ne dobe v roke pravega ali da ga zamene s podobnostjo kakega drugega, potem pa obesa ali sežgo kar onega, ki so ga dobili. Linčanja se v zadnjem času grozno množe in le malokdaj se posreči oblastim izvit nesrečnika iz rok podivjane masa. Vedno množča se linčanja so prava sramota naši mnogokrat povdarjani civilizaciji.

V zadnjih dvajsetih letih je bilo na ozemlju Združenih držav 3130 umorov, katere so izvršili linčarji. Najrodovitnejše leto med temi je bilo 1893, takrat so jih namreč umorili nad 200 ljudi. Pozneje je to število zopet padlo. Leta 1899. so linčali 107 ljudi, leta 1900 pa že zopet 115. Letošnje leto pa obeta prekositi še vsa prejšnja, kajti že dosedaj preseza število linčanih daleč čez sto. Ako se bodo linčanja tako množila, kakor se v zadnjih dnehi, utegnemo doživeti še pravih grozovitostij.

Sodnik Lynch izbira svoje žrtve ponajveč med črni in še med temi le one, ki se progreše nad belimi ženskami. V tem pogledu vlada med južnimi zamorci res prava podivjanost. Ko so severne države protistrale zoper množča se linčanja v južnih državah, je dejal senator Tiltman: "Ako hočete prepustiti vaše žene in vaše hčerke črnim bestijam, le kujte izjemne zakone, tako mi, južni državljani, vam ne bomo sledili." Tako odličnega moza jasna izjava priča dovolj, da so naši črni sodržavljeni le sami ponajveč krivi, ako se jih tako smrtno sovraži.

V zadnjem času se peča vse naše časopise marljivo v vedno množčimi se linčanja. V tem so vsi edini, da so linčanja na sramoto državi in splošno javni morali, o vzrokih in pripomočkih, katerimi bi se dala odpraviti, pa vladajo različna mnenja.

Nekateri se zadovoljuje s kratko izrečenimi željami, da naj oblast poseže pravočasno vmes in naj z energično roko poseže krepko vmes dokler je še čas, ako pa se je že hudodelstvo izvršilo, naj se strogo in neprizanesljivo kaznuje vse udeležnike in tako pokaže v svarilo za druge slučaj. Ta navet je silno naiven. Kdor pozna naše oblasti, ta je prepričan, da se te popolnoma nezmožne zadržati in prepričiti katerokoli si bodi linčanje. Kako pa naj se ljudstvo boji sodišča, katerega je samo postavilo in nad katerim je višja instanca. Dolgoletne izkušnje uče, da je ta pripomoček popolnoma neizvršljiv in da se bodo linčanja nadaljevala navzlic najhujši strogosti državnih oblasti.

Nekje drugje pa smo čitali, da bi se omejila linčanja, ako bi se za zamorce zavzeli kapitalisti, kateri naj

bi jim preskrbeli dela in zaslužka, kar bi zmanjšalo njihova hudodelstva, in tako tudi povod za linčanja. Tudi to je popolnoma brez pomena. Delati morajo zamorec tudi sedaj, čeprav se za nje ne zavzemlje posebno naklonjeno kapitalisti, toda hudodelstva se ne zmanjšajo prav nič.

A zamorcem je potreba nekaj drugega. Treba je na njih izrezati ono rak-rano, ono veliko in strašno napako, ki jih dela tako sovražne zločince. Belokožni linčajo zamorce v razburjenosti, v splošni razdraženosti, katero povzročajo grozovita in kri razburjajoča hudodelstva zamorcev. Nedavno je pisal nek južni list: "Le s smrtjo na gromadi krotimo zamorce in varujemo naše žene in hčere sramotnih napadov." Pred vsem je treba zamorcem vzgoje. Vsa dosejanja hudodelstva na jugu so izvršili večinoma le oni zamorce, ki so stali na najnižji stopinji kulture. Bili so tako podivjani, da jih ni strasila niti smrt na gromadi. Z zaničevanjem, preziranjem, z moritvi in preganjanjem ne boste odpravili hudodelstev zamorca, pač pa zamorejo ista le zmanjšati, ako se privede zamorce na primerno stopinjo človeške izmenike, ako se jih izobrazijo v koristne državljane naše republike. Šel, šol in še enkrat, šol zamorcem! Ne z grmadami in ne z vrvmi se ne da izgnati tisti zverjski čut, ki biva več ali manj v vsakem človeku, pač pa ga zamorejo ublažiti dobra, prava, poštena vzgoja.

Mir na Kitajskem.

Tretjega septembra je sporočil kabelj, da se zastopniki velevalosti podpisali mirovni zapisnik, kar pomenja toliko, kakor da se je sklenilo na Kitajskem dolgo zaželjeni mir. Četrtega, to je takoj drugi dan pa so Kitajci izvršili že enega največjih mirovni pogojev, namreč prine Čun, brat kitajskega cesarja, je posilil v njegovem imenu odpuščanja nemškega cesarja Viljema zaradi umora nemškega poslanika Kettelerja, katerega je bil umoril neki kitajski oficir. Ostale mirovne pogoje bodo Kitajci še sčasoma spornili, saj so jim zato naložili neudini in zavistni zastopniki velevalosti dovolj časa. Mogoče ali bolje: nekateri mirovni pogojev ne bodo Kitajci nikdar izpolnili.

Med tiste pogoje, katerih ne bodo Kitajci izpolnili, pripada tudi gotovo odškodnina. To imajo že plačevati 40 let. Že dejstvo samo, da so si znali Kitajci zagotoviti tako dolgo časa za plačevanje odškodnine, priča o njih veliki politični pretkanosti in poznavanju razmer. Needinost, vedno nasprotovanje, zavist in nevoščljivost zastopnikov pri določanju odškodnine, je naučilo kitajske tiskarske maršičesa, kar se bo dalo v bodočnosti dobro porabiti. Mirovni pogoji imajo torej v sebi pogoje za zopetni nemir.

Ona točka, ki se tiče odposlanstva do nemškega cesarja, je za mogočno kitajsko cesarstvo in mnogomilijonski narod veliko ponižanje, velik madež, katerega bo hotel stari, kulturni narod oprati, pa naj tudi velja kar hoče. Da so se sedaj uklonili ponosni Kitajci tako globoko, je morala pač biti huda sila. A kolikor hujši je bila doslej ta sila, toliko hujši bo poslej odpor. Z zadnjim odposlanstvom v Berlin je doživela Kitajska globoko ponižanje. Saj se je moral sam nebeški cesar zlagati v "rumenem" pismu na nemškega cesarja, da so prihleteli evropski vojaki na Kitajsko delati mir in pomagati dinastiji do omajnega prestola. To ponižanje, to blatenje stare kitajske časti kriči po maščevanju in treba bo samo ugodne prilike.

O dalekosežnih načrtih Japoncev smo v našem listu že govorili. Sedaj so stali nizkorastli Japonci nekaj časa tiho v ozadiju, ker namreč ni kazalo drugače, a kakor hitro se bodo razmere spremenile malo bolj na ugodno stran, bodo gotovo Japonci poskušali izvesti svoje stare ideje. Pri plačevanju vojne odškodnine se bo nudila vsako leto kaka prilika za malo nesporazumljenje in v ugodnem času bodo bližnji Japonci prav lahko uporabili vsa taka nesporazumljenja za ureditve in izvršitve dolgo gojenih idejalov in določnih načrtov.

V mirovni pogodbi je tudi določeno, da obdrži Rusija do gotovega časa Mandžurijo v svoji oblasti. Seveda ni določeno za vedno, vendar se smatra, da v istini ne bo nikdar drugače. Vsaj obnašanje ruske vlade priča o tem. Tudi utrjevanje začasnih zasedenih luk v Port Arthur in Niučvan priča dovolj razločno, da Rusija sama ne verjame v dolgotrajni mir in da želi biti ob času zopetnega rogoviljenja v še bolj utrjenem stališču, kakor pa je bila prvo pot.

Na Kitajskem se križa mnogo različnih interesov. Kjer pa je toliko si nasprotujočih elementov, tam je težko doseči edinosti, soglasja. To se je pokazalo ob sklepanju zapisnika mirovni pogojev. Kakor pa se je premirje lestežka in počasi sklenilo, tako se lahko nenadoma in nepričakovano razdre. Naj se nam torej ne očiha, da smo pesimisti, ako smo zapisali, da imajo kitajski mirovni pogoji v sebi vse polno pogojev za nemir.

Car in Francija.

Začetkom druge polovice septembra obišče ruski car Francijo. Mučil se bo nekaj dni v Parizu, si ogledat manevre vojske na suhem in na morju.

Ko se je raznesla vest, da se je povabilu francoskega predsednika odpravil mogočni zaveznik, car svete Rusije, da pride na francosko zemljo, je zašumelo v svetovnem časopisju. Gotovo je to vevaležen političen dogodek in ves svetovni položaj mora z njim računati. Najguboje je ta novica zadala Nemce, one ohole in ošabne Nemce, ki so leta 1870—71 na tako nesramen način izvili iz trta vzrok za vojno z Francijo in katere so ob tej umetni narejeni priliki tako bogato oplenili in okradli. Ta vest jim seveda ni bila v stanu napraviti veselja in lahko umevnih vzrokov. Mogočna Rusija je zaveznica one krivično poražene Francije, ki hrepeni z vsakim dnem gorečnejše in vnetejše, da si pridobi ob prvi ugodni priliki nazaj po krivici ukradeno posest in one žulje, za katerimi krvavi že leta in leta ves francoski narod. Že trideset let se trudi nemška politika s tem, da bi ogrnila v spomin pozabljivosti leti 1870—71. Ne vamo sicer, kakki motivi so merodajni za to postopanje, vemo pa, da ne doseže to postopanje zaželenega vspeha. Nasprotno, kolikor bolj se trudi Nemčija, da bi si pridobila prijateljstvo Francije, toliko večje je sovraštvo pri Sedanu poraženega naroda. Oholost in ošabnost Nemcev se je bila po letih 70—71 silno razvila in gotovo bi bila nemška nepetost povzročila zopet kaj "slavnega", da ni tedaj stopila na pozorišče rusko-francoska zveza. Prigorvor pravi: Nobeno drevo ne zraste do nebes. Tako je n. pr. rusko-francoska zveza poskrbela, da je ostalo nemško drevo na primeru nižini.

Zato pa je popolnoma opravičeno, da erte Nemci rusko-francosko zvezo. Že pri njenem rojstvu so prorokovali, da bo mrtvorjeno dete in se veselili zgodnje smrti. Pozneje se je trdilo po nemškem časopisju vse mogoče stvari o tej zvezi, podtikalo se je ruskemu carju sebičnost, da vodi Francosce za nos itd., a nič ni bilo v stanu zveze omajati. To se je obvažnih prilikah prav jasno pokazalo. Na Kitajskem so igrali Rusi in Francosce veliko ulogo in da ni Nemčija izgubila popolnoma ves upliv, se je morala udati v svojo usodo in ni nasprotovala zasedanju Mandžurije po Rusih. Da, še več! Da bi se ruskemu batkodu malo prikupila, je celo podpirala in glasovala za to, da ostanejo Rusi v Mandžuriji. To je bil za Nemce hud paper, a poržili se ga.

Ko se je torej raznesla vest, da pride ruski car v Pariz, so začutili Nemci kar hkratu na svojih ramah vse težo rusko-francoske zveze. Da bi si vsaj nekoliko opomogli iz moralne zadrege, so vpregli ves diplomatični, rodbinski, zahrbtni in intrigantski sistem, da bi pomen obiska ruskega carja zmanjšali. Povabili so torej carja, da naj se gredeč oglasi v Nemčiji. Tako so hoteli imeti carja prej v aredi, predno bi stopil na francosko tla. Nadejali

so se gotovega vspeha, a ruska mirna in preudarna diplomacija jim je prekritična računala. Ruski car bo obiskal gredeč nemškega cesarja, a na nemška tla ne bo šel, marveč se bosta sešla pri manevrih mornarice na odprtem morju. Tudi ne bo ob tej priliki spremljal ruskega carja minister vnanih stvari in zato bo imel obisk le zaseben značaj.

Ne tako v Parizu. Tja pride s carjem minister vnanih zadev, ki se bo sešel tudi s francoskim vnanihim ministrom. Tam se bo pravnova velika in mogočna zveza prav očitno in javno, kar je tudi namen obiska ruskega carja. To pripoveduje časopisje prav jasno in glasno in posravlja ruskega carja z vsa odkritosrčnostjo navdušene francoske duše.

Dobljena stava.

Pri neki zabavi moskovskih plemenitašev je prišlo v pomenek tudi to, kako je mogoče, da toliko tatar tako spretno in avito izvrši svoje tatvino, ne da bi se vsaj pomajše dognalo njihova imena. Navzoč je bil tudi ravnokar imenovani novi policijski ravnatelj, general baron Deršov. Ta se je tudi takoj izrazil da ne bo pod njegovim vodstvom kaj takega več mogoče.

Nekateri so bili nasprotnega mnenja grof Samojlov pa je dejal: "Jan stavim stotisoč rubljev proti tisoču, da vam bodo ukradli kožuh z vaših ramen in vi ne boste vedeli nikdar njih imen."

"Velja," je kričal baron Deršov in stava je bila potrjena.

Od tega časa je preteklo več mesecev in nihče več ni mislil na to.

Približala se je ština in plemenitaši so se večkrat zbirali na slične zabave. Od neki taki priliki je bil višji policijski ravnatelj baron Deršov nanaglomla poklican ven. Za policijskega uradnika ni bilo to nič nenavadnega. Ko je vstopil v predsojbe, se mu je priklonil udan služabnik v livreji stare kneginje Gallicin, ugledne plemkinje na carskem dvoru.

"Njena milost, presvetla kneginja želi z vašo svetlostjo govoriti in vas prositi, da bi tja prišli."

"Kaj mi neki hoče tako pozno?"

"Ne vem, prosila je samo prav nujno."

Baron Deršov je stopil po svoj kožuh, se ogrnil z njim in hitel v livriranim služabnikom po stopnjicah in se vsedel v pripravljeno sani.

V par minutah so bili pred palačo kneginje Gallicin. Baron Deršov je skočil naglo v vestibul. Tu ga je čakal zopet drug livriran strežaj in mu odvel kožuh in pokrivalo. Odhital je po stopnjicah v prvo nadstropje. V predsojbu je dremala na starem naslonjaču kamorna strežnica. Policijskega ravnatelja velike Moskve je stalo mnogo truda predno jo je vzbudil.

"Naznanite me njeni milosti presveti kneginji Gallicin!"

"Ka-aj? Sedaj? Ob tej uri?"

"No, le naglo, saj me je pozvala!"

Zaspana strežnica se je dvignila in drsala naglih korakov v sobo presvetle kneginje. Baron Deršov je vznemirjen čakal. Čez nekaj trenutkov se je zopet pojavila strežnica iz sobe in z jezuznimi pogledi je dopovedala strmečemu policijskemu ravnatelju, da tako pozno kneginja nikogar ne vsprejme. Baron Deršov se ni utegnil niti oprostiti jezen in osramočen je izginil po stopnjicah navzdol. Spodaj ni bilo več strežaja, pa tudi ne kožuha in sani.

Takoj mu je bilo vse jasno. Hitel je brzo na policijo in izdal vsa potrebna povelja, potem pa je odšel nazaj na zabavo. Tam je pa že prišel na proti grof Samojlov in se poredno smejal:

"Vaša svetlost, stavo ste že izgubili!"

"Pa kožuh menda tudi," — se je smejal baron Deršov."

"Ne, tega ne, ta je že tukaj," — je dejal grof Samojlov in pokazal na ključ.

Porabil sem dve steklenici Severovega St. Gotthard olja in ozdravljen sem vsah bolečin. Delujoče je zdravilo v vsakem oziru." Ana Horak, Passaic, N. Y. Odstrani vse bolečine v mišicah, hrbtu, revmatizem, grlu in vse otekline in prišade. Cena 50c.

Srakoperjeva hruška.

Slika iz vasi.
(Konec.)

"Ali je hruška vaša?" je vprašal postaren gospod, ko je Janža prihitel do drevesa ter spešljivo in ponižno zvelkel klobuk raz glavo.

"Moja, moja, gospod častivredni in milostni! — Oj, kako drevo! Ali vidite koliko sadja se že kaže na njej? Oj hrušek bo na jesen, hrušek! Še gospod milostni in častivredni jih lahko dobite, če jih pozelite!"

Gospod se je lahko nasmehnil. "Priatelj, drevo boče treba posekati. Tukaj bomo delali železnico."

Srakoper je stopil za korak nazaj.

"Kaj? — Kako? — Gospod milostni, ali se šalite? — To hruško, to drevo, ki ni nikomur nikdar nič žalega storilo? — O te hruške pa ne gospod milostni in vse časti vredni — moje hruške pa ne — nikdar ne!"

"No, jo bodo pa drugi, če je vi ne marate," — je malomarno menil gospod.

A Srakoper je jokal in tarnal: "Kako to, da bi jo drugi podrli, ko pa je vendar moja! Tega pa ne, tega! — Moja last je, mojega očeta last je že bila — kar stoji, jo je posedal naš rod. Kako bi jo torej smel kdo drug kar meni nič tebi nič posekati?"

A gospodov nigenila in omehčala žalost obupajočega moža.

Janža pa ni šel spet esipat koruze.

Sedel je nedaleč od hruške na trato. Z žalostnim pogledom je opazoval zemljemeroce in svoje hruško. Ni mu hotelo v glavo, kako bi imel kdo drug pravico do nje, kakor on sam.

"Če pa je moja, kako bi jo smel torej kdo posekati, ako jaz ne dovolim. In ne dovolim ne! — O moja hruška!"

In istega popoldne Janža niti tobak ni šel v slast, tako ga je bila vznemirila in mučila skrb za hruško...

Proti večeru pa se je obupan napotil v vas.

Namenil se je k očetu županu.

Župan Beložev Lipe je ravno sedel pri mizici pod senčnato lipo na velikem svojem dvorišču. Iz skledice je zajemal s svetlimi vilicami mehak, s smetano pemešan sir. Tik skledice pa je stala ročka vina, da si je župan včasih pomočil.

Tedaj pa je izza ogla prikoračkal Janža. Bil je bled in upadel in preplašeno je gledal v svet božji.

"No, Janža, no, kaj lepega pa ti prinašaš — no?"

Oča župan so bili dobre volje — dobre volje so bili namreč vedno, kadar so jedli in pili, kar jim je bilo skoro še bolj pri srcu, kakor pa vsa županska čast in imenitnost.

"Oča župan — pomagajte... rešite me!"

"Kaj pa, Janža, kaj? — Ali ti je kdo prerušal rebroca in druge take kosti? — Ali pa so ti morda tatovi vlemili — veš, ta Veldinov Jakob — ta..."

"Ne, ne, oča župan. Hruško mi hočejo posekati!"

"A hruško! Vem, železnica bo šla tam. Vem, sem že slišal. A, sem že slišal."

Pomagajte, oča župan... pri vseh svetovskih vas prosim in rotim!"

"E — Janža, pamet, pamet! — Vesel bodi! Drevo je staro, ne rodi tako ali tako nič več! Bodeš imel vsaj drva za zimo. In navrh še dobíš par goldinarjev odškodnine, jaz bodem že poskrbel za to!"

"O — čemu mi bode! Obdržite jih sami... O, ali me hočete tudi vi uničiti... Oča župan, na vas sem zaupal!... A tudi nič... tudi nič!"

Prijel se je za vročo, bolno glavo. Onemogel se je naslonil ob lipo.

"Veseli bodi, ti pravim vesel, Janža!" — mu je prigovarjal župan ter si spet primočil. In da bi pokazal siromaku Srakoperju svojo moč in veljavo, je pristavil samozavestno:

"Veš, jaz sem sam rekel gospodom, naj napeljejo železnico tik hriba. Bode vsaj siromak Janža

dobil nekoliko goldinarčkov, sem si mislil. Bodi hvaležen!"

Janža pa se je hipoma zbral in visoko iztegnil svoje drobne telesce in zroč s palečimi očmi v zadovoljno smehljajočega župana, je kriknil glasno: Kaj — vi oča župan — ha, vi! Tega vam ne zabim. In to mi pravite v obraz — hvalite se s tem, zaramujete me...! O tega vam ne zabim!"

In kakor zblaznel je hitel z dvorišča, mrmrajoč sam s seboj nerazločne besede.

Župan pa je odložil vilice ter osupel zrl za njim.

Srakoper vso noč ni zatisnil očesa. Nemirno se je valjal po postelji. Večkrat je vstal ter stopil k oknu. Dolgo, dolgo je zrl ven v lunojasno, mlačno noč.

Mirno, tiho je stala hruška pod gričem, kakor bi dremala, spavala, sanjala. Čez njo pa so tiho, nevidno pluli srebrni valovi blede mesečine.

Oj, ne sluti pač, kaj ji preti!

Staremu možu je postajalo tesno in bolno ob srcu, kakor bi mu umiral otrok.

"Posekajo jo... posekajo"... je mrmral mehanično in kakor nezavesten. "Mojo hruško, tujiljudje brez srca, brez čuta, brez usmiljenja, oj!"

V težki boli se je naslanjal ob okno. Čez gubasto lice pa mu je zdrknila na trepetajočo roko debela solza, svetlikajoča se kakor demant v blede mesečini. Za njo pa mu je polzela druga, tretja, četrta...

"Obrijem se ter pojdem h gospodu župniku. Nemara pa mi pomorejo!" je govoril drugi dan Janža sam pri sebi, ko je skoval že nesteto načrtov, ki jih je spet vse zavrgel.

In res se je gladko obril, si nataknil nedeljske, sicer že stare, a še vendar dakaj ohranjene hlače, si oblekel suktno ter vzal raz polico boljši, skrbno v papir zaviti klobuk. In tako lepo praznično opravljen, je korakal proti župnišču.

Srce pa mu je utripalo, utripalo! Gospod župnik je bil star mož in že nekoliko gluh. A bil je dober človek in nikogar ni odpustil brez pomoči in utiše, če mu je bilo le količkaj mogoče pomagati.

Bil je poslednji up Srakoperjev.

Na stopnicah je Janža nekoliko postal. Odkaljal se je lepo, tiho in spoštljivo — si snel klobuk, si popravil maršave lase, si obrisal s suktnje rokavom nosno, potno, čelo in boječ potrkal.

Tiho....

"Gospod so nekoliko gluhi. Potrkam še enkrat."

"Ave!"

Janža je počasi odprl, se primerne poklonil in pozdravil.

"Kaj pa bo novega Janža, kaj?"

Starček je sedel v velikem usnjem fotelju ter je prijazo gledal možiceljno, ki je stal s sklonjeno glavou pred njim.

"Mojo hruško mi hočejo posekati, gospod prečastiti — moja hruško — moja edino! Pomagajte — rešite — pri Bogu križanem vas rotim!"

In dolgo in široko je pripovedoval o svoji hruški in o gospodih, ki mu jo hočejo posekati, dasi je izključno njegova last!

"Ne morem ti pomagati, Janža, ne morem, dasi bi rad. Če so izmerili in določili tamkaj. V tem ti ne morem pomagati. Če ti morem kdaj kje druge in kako drugače, ti rad, srčno rad. Bog s teboj!"

Janža je odšel obupan, uničen.

Dozdevalo se mu je, da so mu vzeli pol srca, polduše, pol življenja. Bilo mu je, kakor bi primanjkovalo okrog njega zraka. Zazdelo se mu je, da niti dihati več ne more, da ne more več živeti in ne more. Vzemi ribi vodo, a pusti ji življenje, li more živeti?

Svet je izgubljal zanj ves svoj dar. Vse mu je postajalo tuje, vse je bilo hipoma zanj mrtvo. Vsem je videl nekaj sebi sovražnega, nekaj, ki preži na njegovo pogubo.

Vse, kar je nekdanj ljubil, je bilo tako oddaljeno od njega. Vse se je z zabrisanimi, bledečimi konturami izgubljalo nekje v daljnih sferah. In vsega tega ni mogel več videti,

ne spoznati, da niti umreti ne tako je bilo tuje.

Ničesar ni imel več svojega, ničesar, kar bi ga vezalo na življenje. Noga mu je omahovala na neznanu poti tega novega življenja brez zadetih in namena. Kam naj stopi, ob kaj se naj opre? "Oko mu je zamaškalo predmeta, ki bi obstalo na njem, zvezde, ki bi se vprlo vanjo, ki bi mu kazala pot iz tega dremotnega labirnata, ki bi ga vodila; da bi izšel iz noči, ki se je zagrinjala okrog njega ter ga stiskala s temnimi, vlažnimi sponami."

Da, celo spomini na boljše življenje, spomini na lepše, jasnejše dni so se izgubljali nekam v nevidne daljave. Dozdevalo se mu je, da nikdar niti živel ni boljšega življenja, da je bilo vse njegovo življenje votlo prazno in puščeno, da je bilo popolnoma brez svetlih trenutkov, ur, dni, let, kakor bi bilo njegovo srce že od rojstva gluho in nemo za vse srečo. Odtegni zemlji solnce, ali še je zemlja, naša zemlja?!

Ostarel je.

V vas je prihajal redkokdaj.

Vedno je posedal na pragu svoje majhne borne kočice ali pa na tratu na griču. In nepremično je gledal ali v zemljo pred se, ali pa tja dol na hruško.

Blizu nje ni šel. Ne — saj to ni bila več njegova last, to ni bila več njegova hruška. Odkar so drugi imeli pravice do nje, in po njegovem mnenju so morali imeti tako pravico, ker bi je sicer ne mogli svojevoljno posekati — no, od tedaj je bila zanj izgubljena, mrtva.

Zevajoč, nepremosten prepaden, neizmerna daljava ju je ločila. Bila sta kakor dvoje bitij iz povsem različnih svetov.

Le v srcu — nekje globoko, skrito — mu je še živel spomin na njo. In dasi jo je dan na dan videl, dasi jo je opazoval in objemal s svojim motnim pogledom — pogledom brez življenja in zanimanja — cele dneve in dolge nočne ure se mu je vendar dozdevala tako grozno tuja, tako daleč od njega, da je povsem jasno spoznaval, da ne more nikdar več do nje.

Ponoči pa je v nemirnem mučnem spanju često — kakor nekdanj, sanjal o njej. In tedaj je — kakor v prejšnjih nočeh, planil pokonci ter skočil k oknu.

"Stojte... nesreče..."

A beseda mu je zaostala v grlu. Ko je namreč zagledal drevo, ki se je kopal v luninih žarkih, kakor v raztopljenem, tiho in mirno po neizkončnem vsemiru se prelivajočem srebru; ko je slišal, kako na lahno drhti vejevje ter sušiti in šepeta, kakor v sanjah o sreči nekdanjih dni... nemara pa veže tudi slutnja bližnje smrti in vejevju, tedaj se je hipoma spomnil, da to drevo ni več njegovo, da on nima več pravice do njega.

Odskočil je od okna ter se ječe zgrudil na borno, trdo lažišče...

Vse to duševno in hkrati telesno trpljenje ga je upognilo bolj kakor deset let težkega dela.

Obraz mu je upadel, lasje so mu osiveli.

V vas je prihajal včasih prosit jedi, časih pa je še tudi pri tem ali pri onem kaj delal. A delal je brez zanimanja, mehanično, brez življenja mrtvo.

Sam je čutil da tresoča roka nima več moči, ker duša nima več ničesar ob kar bi se opirala, iz česar bi bila življenja.

Ko je nekega dne s počasnimi in utrujenimi drsajočimi koraki in sključen kakor osemdesetletni starček, dasi jih še ni imel popolnoma šestdeset, šel v vasi mimo župana, je hipoma postal ob cestnem robu. Zravnal se je visoko pokonci.

Bil je ves izpremenjen. Bil je ogorčen, jezen, razjarjen kakor gorški lev.

"Tu ga imaš, človek brez arca! Tsi si kriv. Vzel si mi življenje, še to imej!"

Nekaj je zazvzdalo po zraku... šipa na oknu je začvenketala, in na sredo županove sobe je padel Janžev — živček.

In starec se je vrnil tiho in mirno na dom.

Ijudje pa so govorili, da se Janžu meša.

Minila sta dva meseca, odkar smo dobili vest o železnici, in že so jo delali mimo naše vasi.

Kar je bilo napoti je moralo strani! Zelje so pohodili, podkopali, krompir so izruvali, drevje je padalo pod sekirami.

Jutro je bilo, in na listju Srakoperjeve hruške so še visele rošne kapljice. Svetile in blestele so se v povih solnčnih žarkih, kakor se sveti in blesti solza v deviškem očesu nedolžne deve.

Tedaj pa so zapele sekire.

Čimdalje so pele pesem, tembolj je drhtelo listje. Bol zadetih ran je trepetaje plula po tankih žilicah tja gor do vej in vejic, vršičev in vršičkov, in slednji listič jo je čutil. In vztrepetavale so vejice in drhteli so srčasti listi.

V svoji ozki sobici pa je na nizkem stolčku sedel Janža ter si zakrival s suhimi rokami sluššano, upadlo lice.

Zvoki sekirnih udarcev so se po tihem mirnem zraku glasno in določno zibali tja gor na grič.

Srakoper je slišal vsak udarec, in slednji mu je zbudil v srcu glasen odmev, bolesten ječ. Vsa udarce je zadel tudi njega, z drevsom so ubijali tudi njega!

Z drhtečimi rokami si je mašil ušesa, da bi ne slišal.

A dasi niso slišala ušesa, je slišalo srce ter se krčilo in krvavelo. Slišala je duša ter plakala... plakala...

In Janža se je začelo dozdevati, da se manjša ona neizmerna daljava, ki ga je ločila že dva meseca od hruške, da izginja oni zevajoči prepad, ki mu je branil k njej.

Bilo mu je kakor bi bil spet povsem blizu nje, in kakor bi ga, kot nekdanj v prošlih dneh, drhteče listje prosače klicalo na pomoč, v obrambo.

Čimdalje je slušal udarce, tem čudnejše mu je postajalo. Dušilo ga je, davilo. Široko je odprl usta ter hropeče dihal. Prsi pa so se mu dvigale kakor kovaški meh.

Divje je ril z drhtečimi rokami po osivelih laseh. Lice mu je rdelo, na delu se mu je napenjale žila, nosnice so mu podrhtavale. Oči so se mu izbulile ter se zalile s krvjo.

Planil je pokonci. Butnil je ob vrata, da so se ječe odprla.

"Nehajte... iz ljubezni do Boga križanega... ne grešite!... Ne ubijajte!"

Z rokami krileč po zraku in kričeč kakor blaznik je stekel v dolino...

"Stojte!" — "Pada" — "Nesrečneži!"

Propozno!

Drevo je zatrepetal, se zazibalo, listje je zavrhelo, in s truščem se je zvalila hruška na zemljo ter pogrebala pod seboj lastnika, ki je ravno prihital v dolino.

Teško ranjenega in nezavestnega so izvlekli izpod drevesa.

Umrl je še tisti dan.

No, kako naj bi preživel hruško, ko je bila vendar njegova duša v uje!

BEST FOR THE BOWELS

If you haven't a regular, healthy movement of the bowels every day, you're ill or will be. Keep your bowels open, and be well. Force, in the shape of "Vio-cath" or "Cascarets," is dangerous. The smooth, easy, most perfect way of keeping the bowels clear and clean is to take...

CANDY CATHARTIC
Cascarets
THEY WORK WHILE YOU SLEEP

EAT 'EM LIKE CANDY

Pleasant, Palatable, Potent, Taste Good, No Goo, Never Sickens, Weakens, or Grips, 10, 25, and 50 cents per box. Write for free sample, and booklet on health. Address: SWENSON REMEDY COMPANY, CHICAGO or NEW YORK.

KEEP YOUR BLOOD CLEAN

Dolgo časa sem trpel na strastnem kašlju. Rabil sem razna zdravila, a rešenja nisem v dobil. Potem sem poskušal Severov balzam za pljuča in ko sem ga porabil steklenico, premagana je bila stinjenost mojih prsi in kašelj je ponehal. Sedaj je vedno rabimo v rodbini in je priporočam kjer morem. Fr. Kriz, 4822 S. Elisabeth St., Chicago, Ill. Samo 25 in 50 c.

DON'T TOBACCO SPIT and SMOKE Your Lifeway!

You can be cured of any form of tobacco using easily, be made well, strong, magnetic, full of new life and vigor by taking **NO-TO-BAC**, that makes weak men strong. Many gain ten pounds in ten days. Over 800,000 cured. All druggists. Care guaranteed. Booklet and advice FREE. Address: STERLING REMEDY CO., Chicago or New York. 47

Štefan Rebrovic
(Svratište gradu Severinu)
618 Portland St., CALUMET, MICH.,
toči domača vina iz čistega grozdja, dobro kalifornijsko žganje in najboljše smodke.
Priporoča se v obilen obisk rojakom Hrvatom in Slovencem.

JOHN KOŠIČEK,
564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
priporoča Slovencem svoj l. aprila 1901 — otvorjen —
novi saloon,
kjer točim najboljše pijače.

Frank Papeš
priporoča rojakom Slovencem v obilni obisk svojo novo urejeno gostilno, kjer se dobe vedno sveže pijače in dobre smodke. Ob sobotah je "free lunch" in godba. Točim domača vina iz pristnega grozdja po najnižji ceni.
7th St. No. 211 Calumet, Mich.

HLEV IN KRMO ZA KONJE TEŽKE IN LAHKE VOZOVE
izposojuje

T. F. Baskerville
408-410 Van Buren cesta
Joliet, Illinois, Tel. 523

KAROL OESTERLE
zlatar na
106 N. Chicago Street
JOLIET ILL.,
se priporoča slovenskem občinstvu za popraviljenje žepnih in stenskih ur po nizkih cenah.
Za dobro in točno popravo jamči.

Ako se hočeš dobro zabavati, pojdi k

MIHAEL KLOBUCAR-JU,
7th Str., No. 119
CALUMET, MICH.

Tam najdeš izvrstno urejeno kegljišče igralno mizo, dobe se dobre smodke, fino žganje, sveže pivo in izvrstno vino.

MIHAEL KRAL
— toči: —
najbolj priljubljeno ter okusno
Anheuser-Busch
pivo, vsakovrstna vina in žganje. Prodaja tudi smodke.
1210 N. Scott St., JOLIET, ILL.

Preskrbujem
vsakovrstne Ruber stempnje po zelo nizkih cenah. Za dobro in točno izvršitev jančim. Kdor bi ne bil zadovoljen z naročilom mu vrnem denar. Pišite po cenik na
Jernej Prebl,
Bx. 25 FROTIER, UINTA CO. WYOMING.

Denar na posodo
proti nizkim obrestim.
Izdelovanje vsakih postavnih papirjev in legitimacij.

J. C. O'Connor.
John Gerzin,
Corner 2, Bldg. East Chesnut St., VIRGINIA, MINN.
Priporoča rojakom Slovencem svojo lepo urejeno

GOSTILNO
v obilen obisk. Točim vsakovrstne dobre in fine pijače, sveže pivo, razne likerje ter prodajam najčistejšo smodke. Tudi Trinerjevo zdravilno grenko vino je vedno na razpolago.

American Ice Co.
prodajajo najceneje
PREMOG,
drva, oglje, led itd.
Office: na voglu Chicago in Columbia Streets. Office Telephone No. 67. Residence Telephone No. 139.

Mehki premog 3.00
" " 3.25
" " 3.50
Trdi premog 6.75

Dr. Heiserjev
umetno sestavljen izvleček sarske parile z jodom, odstrani nepriliko skupopolnih boleznij vročinskega glavobola, mehurčkov, izpuhtkov, oteklin, ran, peg bradanič, solnčni, kroničnega in sifilističnega revmatizma posledice zastupljenja in vsebuje nečisto krvjo provzročeni boleznij. Izvrstno zdravilo za čiščenje množene krvi. Kupi pri W. C. Holzhauser, lekarnar na 109 N. Chicago cesti, Joliet Ill.

STEFAN KUKAR
— trgovec —
Z GROCERIJSKIM BLAGOM
"PREMOGOM IN"
SALOON,
920 No. Chicago St., Joliet, Ill.
Telefona številka 348.

Kdor rojakov išče pravico
kdor ima opraviti pri sodniji... ima kako tožbo, naj se obrne do mene. Mnogim Slovencem sem pomagal, da so dosegli svoje ali pa poškodovanje dobili plačano. Ker sem angleščine popolnoma vešč, lahko pretolčim vsako tožbo in to se priporočam

ALOJZ LOUSHE,
1749 St. Clair St., Cleveland, O.

Ruby Street Exchange Saloon
na voglu Ruby in Bluff St.
Joliet - Illinois

imajo najboljše Porterjevo pivo, smodke, vsakovrstna žganja in prost "lunch."

LOUIS MAUSER & CO.
"Rojaki dobro došli!"

C. B. HAYWARD CO.
Prodajalci papirja in tiskarj.

V zalogi imamo vsakovrsten: Pisalni papir, koverte, pisalne ploščice, peresa, tinto, svinčnike, zapisnike, knjige o rabi pri knjigovodstvu,

skatle za pisma in raznovrstne druge potrebščine.

Na voglu Cass & Scott St., Joliet, Ill.

Kupujte si zemljišča na zahodu. Cene se bodo povišale v treh mesecih. Zakaj bi si ne ustanovili lastne kolonije ali si kupili farme v Severni Dakoti in Minnesoti ter bili neodvisni?

Cene so sedaj od \$7 aker in višje.

M. P. Schuster
Young Building
Joliet, Illinois.

Iron Exchange
MATT. PRIJANOVICH, Proprietor
VIRGINIA, MINN.

priporoča rojakom Slovencem v obilen obisk svojo lepo urejeno ter z mnogovrstnimi finimi pijačami preskrbljeno GOSTILNICO, znano pod imenom "Iron Exchange", v njej je dobiti tudi Trinerjevo zdravilno Grenko Vино, na katerega se posebej opozarjam rojake.

Ako želiš za 10 ct. fino cigaro, izdelano v Calumetu, vprašaj po

"A Mild One."

Te so prostoročno izdelane iz najboljšega Havana listja. Ako si jo že poskusil, jo bodeš gotovo zopet zahteval. Podpiraj domačo izdelavo!

C. W. KOPPELMAN
Izdelovalec,
CALUMET, MICH.

S. HONET,
206 Indiana St., JOLIET, ILL.

Izdelujem najtinejšo
moške obleke od \$15 do \$28

Sukno si lahko izbereš pri meni imam vzorce in blago.

Slovenoi, obiščite me pogostokrat

D. BARRETT & CO.
hlev in krma za konje
se nahaja
na voglu Scott & Van Buren ulic
JOLIET - ILL.

Ako je od Barretta, je gotovo po ceni.

Preše po ceni...

Narediti hočemo prostor novim prešam, ki so ravno došle, zatoraj razprodajamo stare z 20 odstotka ceneje. Vsaka izmed ponjanih (nekaj nad trideset) je v dobrem stanu. Pridite in oglejte si razstavo v oknih— pazite na cene in ne opustite priložnosti kupiti preše po ceni. Pridite kmalu, kajti ostale ne bodo dolgo.

Marvel po.....\$1.25	New Model po.....\$3.50	Rival po.....\$3.50
Daly ".....2.00	Empire ".....3.50	Falcon ".....2.25
Steel Clad.....1.48	Novelty ".....5.50	Royal.....4.25
Bicycle.....4.25		Sears.....1.65

Vse te so v najboljšem stanu in po označenih cenah!

Barrett Hardware Co.,

218-220 North Chicago St. & 404 Clinton St.,

V naši trgovini govori slovenski g. M. Poč.

JOLIET, ILLINOIS.

VELIKA ZALOGA

cerkvenih oblačil, kipov, srebrnih in zlatih kelihov, monštranc, molitvenikov, vsakovrstnih katoliških knjig sploh itd.

IZDELUJEMO JIH SAMI IN INPORTUJEMO IZ EVROPE

Katoliškim društvom postrežemo se znaki, banderi in uniformami.

Največja trgovina s cerkvenim blagom zapadno od New Yorka.

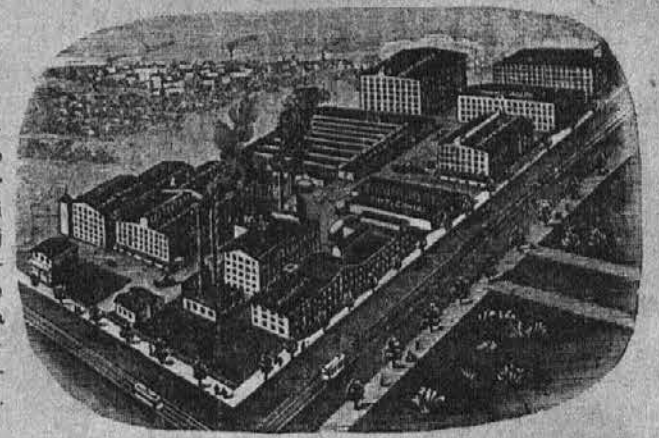
M. H. WILTZIUS & CO.

429-431 East Water St., Milwaukee, Wis.

NEODVISNA OD KAKEGA TRUSTA ALI KOMBINACIJE SUNNY BROOK DISTILLERY CO.,

LOUISVILLE, KY.

Kapaciteta za destiliranje je 20,000 galonov na dan; kapaciteta 8,000,000 galon. Največji distilirski za izvrstno Rženo — Sour Mash žganje v vsi Ameriki. — Nekaj delničarjev tega lista trguje z našim blagom in istega lahko osebno priporočajo. V dopisovanju se priporočamo. Naslov:

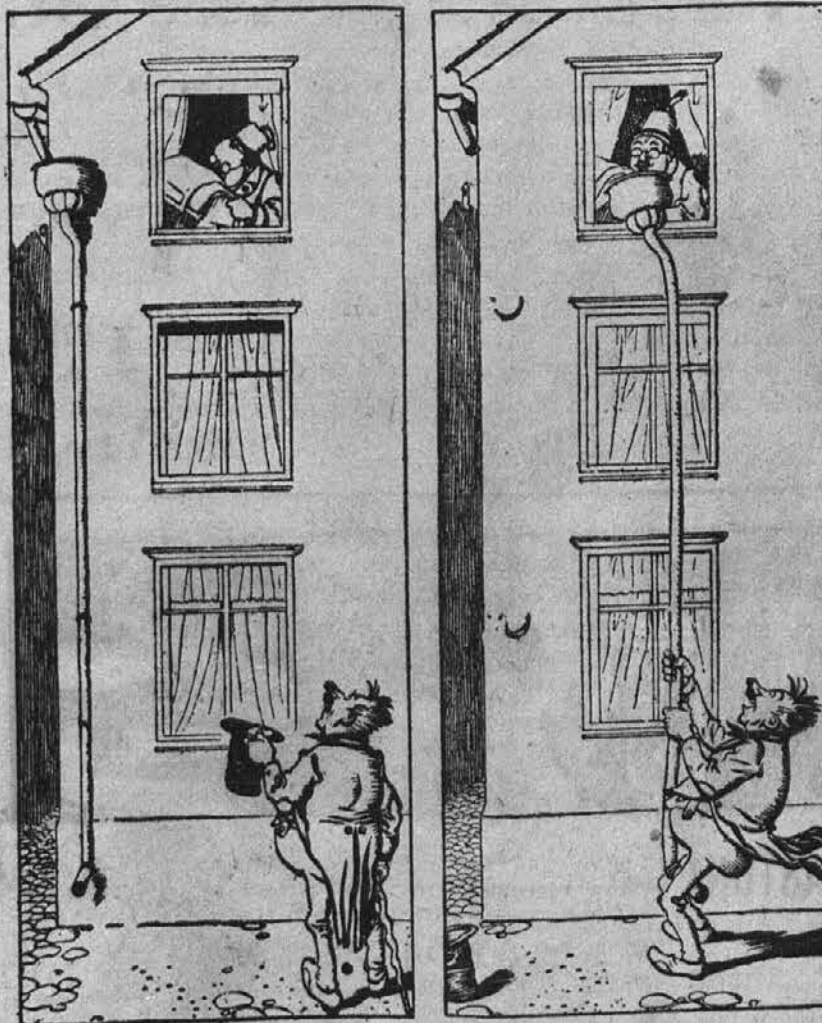
Western Office Sunny Brook Distillery Co., Madison & Market Streets, CHICAGO, ILL.

Demantni električni križ.

Tudi imenovan Volta-križ je bil pred nekaj leti iznajden v Avstriji in vsled svojih velikih zaslug se je kmalu razširil tudi v druge dele Evrope. Demantni električni križ ozdravi revmatizem v musklijah in sklepih, nevralgijo in bolečine po vsem telesu, nervoznost, živčno oslabelost, slabost, izgubljenost živčno moč, opešanje živcev, brezspalnost, občutljivost, duševno potrost, histerijo, kap, topost, bojazn, nevralgijo, apopleksio, hožjast; vročlovost, zapiranje sapa, nervozni in hudji glavobol in sploh vse čute živčnega sistema. Križ je trebanositi po dnevi in ponoči, obešenega na svileni niti okoli vratu. Cena mu je \$1.00 je zamčen, da je ravno tako dober, kakor so električni pasovi, ki stanejo petnajst do dvajsetkrat več ko ta križ. Vsakdo, bodisi zdrav ali bolan, bi ne smel nikoli biti brez demantnega električnega križa, ker ni nikjer mogoče dobiti boljšega pripomočka zoper bolezn, kakor je ta. Pošljite jeden dolar po ekspresni ali poštni denarni nakaznici ali pa v registrovanem pismu in pošliti ti bomo poštnine prosto jeden demantni električni križ ali pa šest za pet dolarjev. Na razpolago imamo na tisoče priporočilnih pisem. J. HALLJE iz Stuttgart, Ark. piše: Trpel sem več let na bolečinah in noben zdravnik ali patentovano zdravilo me ni moglo ozdraviti. Sedaj sem popolnoma ozdravljen, za kar se zahvaljujem vašemu demantnemu električnemu križu. PAUL POVIO, iz Milwaukee, Wis. piše: Več let me je mučili revmatizem. Po šestdesetih dneh vašega električnega križa zatrtjem lahko pod prisego, da ni boljšega zdravila zoper revmatizem. Dolgo časa sem bolhal na prah in poskušal sem že več zdravilnikov, a ničesar mi nislo pomagalo. Vaš demantni električni križ me je pa hitro ozdravil. VIGO SOXNER, Freeport, Ill. Bil sem kruljev od šestdeset leta naprej in sem se posluževal zdravnikov in zdravil pa brez uspehov. Ko sem prvič videl vaš oglaš, sem si mislil, da je to navadni humbug, a vendar sklenil, da si hočem kupiti jednega. Konaj sem rabil vaš električni križ par dni mi je že bilo mogoče vstati s postelje in sem sedaj popolnoma zdrav. Zahvaljujem se vam usrečnejše, LEO CHARVART, Eastman, Wis. Naslov: The Diamond Electric Cross Co., Dept. 88, 306 Milwaukee Ave., CHICAGO, ILL.

Kratkočasnice.

“Gospod, prosim usmilite se ubozeга moža.” “Par centov za revnega moža, gospod!”

Na kliniki.

Doktor: “Kje ste se pa tako grozno razbili?” Pacijent: “Včeraj na dobrodelnem plesu.”

Sumljivo.

A: “Kaj, danes si ti jezdaril, pri tem groznem mrazu?” B: “Mraz? Jaz nič ne vem, meni je bilo silno vroče.”

Iz kasarne.

Korporal: “Meni se zdi, da bi skozi vaše neumno čelo niti Roentgenovi žarki ne prodrli.”

Zgodovinsko.

Profesor (predava zgodovino): “Ko je dobil cesar Avgust sporočilo o porazu v tevoburškem gozdu je postal ves rdeč v lica, začel je jokati in je rekel — (gospodu profesorju se sili kihnuti) strela, sedaj pa nimam niti žepnega robcia pri sebi.”

Razžaljena nedolžnost.

Mati: “Tone, tvoj vrat je pa danes bolj umazan, kakor kdaj prej.” Sin: “O, ne, samo ovrtnik je bol bel.”

Lepe razmere.

Meščan (na letovišču): “Kaj pa je že zopet to, da je tak hrup in nemir na vasi. Ali nimate nič policije?” Domačin: “Saj je to policija ki se preteplje.”

Delaven milijon.

A: “Kaj bi ti storil, ako bi imel milijon premoženja?” B: “Storil? — Hm, storil ne bi nič, za-me bi moral vse milijon storiti.”

Kompetentni.

Stotnik: “Odmor!... Kdor mi more izmed vas priporočiti kako dobro kuharico, naj stopi naprej!”

Po svoje razumel.

Župan: “Tu v vasi nameravamo ustanoviti prostovoljno ognjegašno društvo.” Kmet: “Hm, — zakaj pa smo se potem dali zavarovati.”

Zmotil se je.

Berač: “Pred enim letom ste mi podarili star telovnik in v žepu sem našel bankovec za dvajset dolarjev.” Gospod: “Za Boga, in vi ste danes prinesli ta bankovec nazaj?” Berač: “Bog obvari, prišel sem le vprašati če imate še kak tak telovnik.”

Podoba časa.

A: “Pisatelj X. je konečne vendar le postal slaven.” B: “Tako! — Kaj je li napisal kako znamenito dramo?” A: “Tega ne, na dirkališču je dobil prvi dobiček.”

Negalantno.

Sodnik (priči, ki ne more dolgo napovedati svoje starosti): “Gospica povejte vendar, mi smo na mnogo pripravljeni.”

Sigurno znamenje.

Dijak: “Vaše mesto spada med mala provincijalna mesta.” Gostilničar: “Za Boga, kako se drznete trdititi?” Dijak: “O, prav lahko, niti pivovarne nimate.”

Času primeren pesimizem.

A: “Moj starejši sin je bančni ravatelj.” B: “Moj Bog, kaj se more zato, saj imajo skoro v vsaki družini kakkega izgubljenega sina.”

Malicijozno.

Pesnikinja: “Prihodnjic izdam drugo popravljenno izdajo.” Kritik: “Čemu? — Vi ste nepoboljšljivi.”

Potreben revmatizem.

Prijatelj: “Zakaj se pa ne potrudite, da bi ozdravili revmatizem.” Meteorolog: “Rabim pri prorokovanju vremena.”

Dvojni jubilej.

Slavnostni govornik: “Danes praznujemo desetletnico, odkar je postal gospod N. N. čislani član našega društva, praznujemo pa tudi petletnico, odkar je plačal zadnje prispevke.”

Dober zdravnik.

Prijatelj: “Kako je to, da tebi tako poredkoma umrje kak bolnik?” Zdravnik: “Hm, — kadar vidim, da ni upanja za ozdravljenje, pa ukažem premoniti podnebje.”

V restavrantu.

Gost: “V tem restavrantu je vendar prepovedano jemati napitnino.” Natak: “Seveda, toda jaz sem bil v moji mladosti tolikokrat kaznovan radi nepokorščine, da ne bi še sedaj rad opustil te navade.”

Za vsakovrstne driske, poletne bolezn, krče in ščipanje je Severovo zdravilo zoper kolero in drisko gotovo in zanesljivo zdravilo. Deluje popolnoma varno, hitro in sigurno. Cena 25 & 50c.

—SLOVENSKEGA NARODA SIN— GLASOVITI IN PROSLAVLJENI ZDRAVNIK

DR. G. IVAN POHEK

sedaj nastanjeni zdravnik na: So. West Cor. 10th & Walnut Str. in N. West Cor. Park & Central Sts., Kansas City, Mo.

bivši predsednik večjega nemškega vseučilišča ter predsednik državnega zdravniškega društva in eden najpriljubljenejših zdravnikov zaradi svojih sposobnostij se priporoča slovenskemu občinstvu.

Glavoviti in proslavljeni zdravnik, ki se je izučil in prejel diplomo na slovesnih zdravniških vseučiliščih v Evropi in v Ameriki z največjo pohvalo, je bil rojen v Samoboru na Hrvaškem; ima 25letno zdravniško skušnjo. Zdravi najtežje in najopasnejše človeške bolezn. Prišel je mlad v to deželo, z žulji in bogatim znanjem in skušnjami je postal predsednik dveh največjih medicinskih zavodov in dobil je glas svetovnega zdravnika. Zaradi tega naj se vsakdo, ki bolega, obrne na: **DR. G. IVANA POHEKA.**

S trajnim uspehom ozdravi: Bolezn na prsih, v grlu, plućih, glavni in nosni katar, krvne in kožne bolezn, revmatizem, slabo prebavljanje, bolezn v mehuru, živčne bolezn, kronično onemoglost, tajne bolezn, vsakovrstne rane, izraščanje i. t. d. — **Opazka.** Ako se je kdo zdravil brez uspeha in videl, da mu nikdo več ne more pomagati, naj obišče ali se pismeno v materinem jeziku obrne na svojega rojaka **Dra. IVANA POHEKA.** On je na **STOTINE IN STOTINE** nevarno bolnih oseb ozdravil posebno pa mu je ljubo pomagati svojemu rojaku in bratu po rodu in krvi.

Dr. G. Ivan Pohek se je pokazal izredno nadarjenega pri zdravljenju žensk in otrok. — VSI ONI: — kateri ne morejo osebno priti k njemu, naj opišejo natanko svojo bolezn, kako je stara bolezn, in on odpošlje takoj zdravilo in navod, kako se ima zdraviti. V slučaju, da vidi, da je bolezn neozdravljiva, on to pove dotični osebi, ker neče da bi trošil svoj krvavo zaslužen denar po nepotrebnih.

Kaj govori o Dr. Poheka nižje podpisani:
VSAKEMU KATEREMU PRIDE V ROKE: — Svedočim, da sem osebno znan z dr. G. I. Pohekem in vem, da je zdravnik prvega razreda in gentleman neuvele povesti. Morem ga vsakemu tople priporočiti. **THOS. P. WHITE,** sodnik sodišča v Kansas City, Kas.
S tem potrjujem, da je gosp. dr. Pohek finančno odgovoren za vse, kar spada v njegov zdravniški poklic: je visoko cenjen za svoje poštenje in priznan za najboljšega zdravnika v Kansas City.
MARTIN STEWART, občinski blagajnik v Kansas City, Mo. U. S. A.
Spoštovani zdravnik: — Naznanjam vam, da sem vsa zadržala porabil in sem popolnoma ozdravil. Zelo se vam zahvaljujem, ker sem bolehal 22 let na želodcu in črevih in sem mislil, da ni več pomoči moje bolezn. Vas udani. **JOS. ZGANIČ,** Hastings, Pa.
Spoštovani Dr. Pohek: — Lepa vam hvala za ozdravljenje mojega revmatizma, valed katerega sem trpel celih 20 let. **JAKOB KELLER,** Helena, Mont.
Draži g. Dr. Pohek: — Naznanjam vam, da moj sin izgleda čisto zdrav in se vam lepo zahvalim za vaše uspešno zdravljenje. **STEVE MARAK,** Cameron, Texas.
Draži zdr. nik: — S tem vam naznanjam, da je moj sin povsem dobil zrak in dobro vidi, kar ni na obe oči čisto nič videl dolgo časa. Mnogo sem vam zavezan za dobro zdravljenje. **BEN HENDERSON,** Kansas City.
Spoštovani gosp. zdravnik: — Velič vam hvala za svoje ozdravljenje z teške bolezn. **THOM. JURKOVIČ,** Iron Mountain, Mich.

—NASVETE DAJE ZASTONJ.—

Ne pozabite priložiti znamko za 2 c za odgovor. — Vsa pisma naslovite na: **DR. G. IVAN POHEK, KANSAS CITY, MO., U. S. A.**

••••• Citajte to! •••••

Želim opozoriti SLOVENCE v JOLIETU in okolici, da imam veliko zalogo svetovno znanih

Emersonovih
Gramerjevih
Kimbalovih
in
Imam pa tudi polno zalogo šivalnih strojev
od \$16.00 do \$75.00.

Heinzevih
glasovirjev
kakor tudi
Kimbaovih
...orgelj...

LIGHT RUNNING
NEW HOME

Za trpežnost strojev se jamči. — Oglasite se za te stroje v tiskarni AMERIKANSKEGA SLOVENCA, za drugo šivalno orodje in godbene instrumente pa pri

P. Mersinger, JOLIET, ILLINOIS.

109 S. Ottawa cesta. TELEFON 2001.

Krajevni zastopnik
vseh najboljših prekomorskih črt na atlantskem morju je
JOHN KUKAR,
920 N. Chicago St., Joliet, Ill.,
kar bi si naj zapomnili vsi tujaknjši in drugi rojaki, želeči potovati v staro domovino. Za stopam pa te-je znamenite črte: —
SEVERO-NEMŠKI LLOYD, ki vozi med Bremenom in New Yorkom;
COMPAGNIE GENERALE TRANS - AT LANTIQUE, francoska linija, vozi na Haver; RED STAR LINE in INTERNATIONAL NAVIGATION CO., vozečo na Antwerpen; AMERICAN LINE in INTERNATIONAL NAVIGATION CO., vozečo na Southampton.

DENAR v staro domovino pošiljam zanesljivo in po dnevnem kurzu. Da so vse moje pošiljave poštene, imam na razpolago obilno zahvalnih pisem. Prodajam in kupujem tudi avstrijski denar in bankovcih ne manjših ko za 5 goldinarjev. Priporočam svojim rojakom tudi lepo GOSTILNICO, preskrbljeno z vsemi plačami in smokami, kakor tudi svojo brivnico.

Nikdo ne pozna več želodečnih boleznij,
ki je začel rabiti novo in jedino uspešno
GRENSKO VINO,
katerega je po dolgoletnem trudu iznašel zdravnik
Dr. M. F. Bozinch.
Ono pozitivno ozdravi vse bolezn želodca in črev, ter je najboljša pomoč zoper dispepsijo, nevralgijo in želodčni katar, pokrepi jetra, čisti in pomnoži kri po vsem telesu. Rabiti je je natančno po navodilu in sicer jeden kozarec pred vsakim obedom in predno se gre k počitku. Ako ponavljate to za nekaj dnij, boš gotovo opazil blagodejni učinek tega zdravila.
Nobena steklenica ni pristna, ako ne nosi podpisa:
Dr. M. F. BOZINCH,
519 Milwaukee Avenue — CHICAGO, ILL.
Glavno agencijo za Joliet
kakor tudi vse druge slovenske odjemalce po Ameriki je prevzel g.
A. NEMANICH,
913-915 N. Scott St., — JOLIET, ILL.
Priporoča se rojakom e obilno naročbo v mestu in oddaljenih krajih.

Fred Sehring
* **Brewing Company.**

pivovarji in izdelovalci pive v steklenicah.
Naročilom za naše v steklenicah se točno ustreza. **uležano pivo**
JOLIET, ILLS. TEL. 26.

MALI OGLASI.

ISČE SE FRANK ROGINA. V jeseni je bil v Jolietu, od tu se je podal v Calumet in pozneje v Eveleth. Naslov bi rad izvedel Anton Jurjevich, 1103 N. Scott St., Joliet ali pa naj se naznani "Am. Sl."

Potrđilo in zahvala sl. K. S. K. Jednoti za izplačano mi smrtno podporo po umrli soprogi Mariji Žnidaršič \$300.00. Ob jednem se zahvalujem vsim prijateljem in znancom, ki so me obiskali za časa soprogine boleznii in se udeležili spreveda po njenej smrti.
Frank Žnidaršič,
Soudan, Minn.

Anton Horwat
izdelovalec avstrijskih viržink.

Cene viržink so \$22.00, drugim smodkam od \$20.00 do \$120.00 na tisoč komadov.
Vse te smodke so **EDINE UNJSKE**, ki jih izdeluje Slovenec v Ameriki.
Ob jednem priporočam Slovenem in Hrvatom svoj vedno z dobrimi jedlji preskrbljen SALOON in lepo urejena prenočišča. In **UNIJSKA BRIVNICA**.
200 Jackson St.
JOLIET, ILL.
Phone No. 3431

MATIJA POGORELC, prodajalec ur, verižic, uhanoj, prstanov in druge zlatnine.
....Bogata zaloga raznih knjig....

Cene uram so:
Nikel-ure 7 Jewels \$6.00
15 Jewels Waltham \$9.50
Srebrne ure z enim pokr. 12.00
z dvema pokr. 15.00
in višje.
Boss-case 20 let garancije 16 size 7 Jewels \$15.00
" 15 " " 18.00
Boss-case 25 let garancije 16 size 7 Jewels \$25.00
" 17 " " 30.00
Opomba: Vse te ure soz dvojnimi pokr. Kolesovje pri nastetih urah je Blign ali Waltham, kakoršnega kdo želi.
Blago pošiljam po Express C. O. D.
Vse moje blago je garancirano!
F-745
Knjige in papir pošiljam poštine prosto, če se mi denar naprej pošlje. Naslov je:
Math. Pogorelec,
920 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Cenik knjig pošiljam poštine prosto. Pišite po-nj!

DR. CLYNE
ZDRAVNIK IN OPERATER
OFFICE IN STANOVANJE:
402 So. Ottawa St., JOLIET, ILL.
URADNE URE:
Od 12 do 4 popoldne. Od 6 do 9 zvečer
Številka telefona 342.

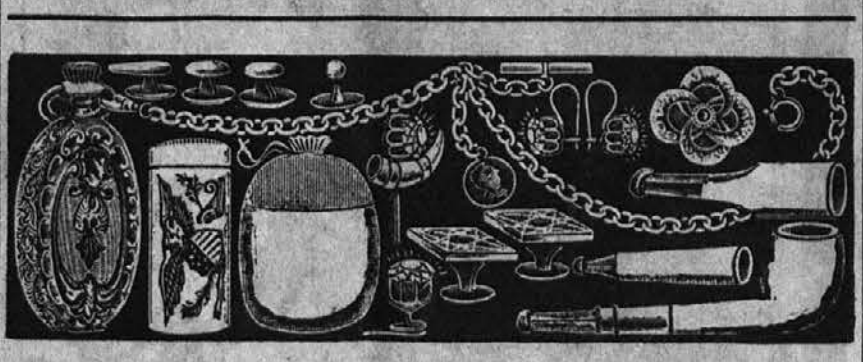
JOHN GOLOB
203 Bridge Street, v Jolietu.
IZDELUJEM
KRANJSKE HARMONIKE
najboljše vrste in sicer:
2. 3. 4. do 5. glasne; cena 2 glasnim je.....\$18 do 40;
cena 3 glasnim.....\$25 do 80;
cena 4 glasnim..od \$55 do \$100;
cena 5 glasnim od \$80 do \$150.
Na željo rojakov uglasujem orglje „sharp“ ali „flat“: f, e, d, c, a, b, kakor si kdo želi.

Nova spričevala.
SOUDAN, MINN., 20. Julja 1901.—Dragi prijatelji: Ti si mi pisal, da mi Ti takoj odpisem ko bodem harmonike prejel, a sem mislil 4. julija sam priti v Joliet obiskat svoje znance in se Ti pri tej priliki zahvaliti za poslano harmoniko, kakene mi silno ugajajo. In sedaj ne dam nikomu čestiti bi mi dobil 3. Julija več potrdil. To spričevalo smej pripeljati v časopisu, ker dobro delo se pač sme javno hvaljati.
FRANK HORWARTH, Box 770.

ALDRIDGE, MONT., 21. marca 1901.—Dragi rojak: Nameni sem se Vam pisati, da ne samo jaz, ampak vsak kdor me obišče, se čudi umetnim glasovim vaših harmonik. Ako bi se slušajo le kdaj pokazale, se vam pripravim v popravilo.
ANDRO KOVICH.
LEADVILLE, COLO.—Dragi prijatelj: Harmonike sem prejel in sem jih prav vesel, ker ste mi jih tako vrlo dobro popravili. Zopet imam jedine za v popravilo, in tudi te bodem vam poslati, ker se zanesem na vaše delo.
JOS. HELGER.

E. PORTER, predsednik. JOSEPH BRAUN, taj. in blag.
E. PORTER BREWING COMPANY.
EAGLE BREWERY.
Izdelovalci
uležane pive
PAL ALE
in
LONDON PORTER
Posebnost je Pale Wiener Bier.
Pivovarna: South Bluff Street
JOLIET, ILLINOIS

ZASTONJ 14 lepih daril! Največja kupna ponudba sedanjega časa! Blago si ogledati ne stane nič! Prodajamo najboljše ure!
Možka ali ženska ura iz prstnega ameriškega 14karatnega double zlata z dvojnimi pokr. s šilniti kolesovjem in dragimi kamni. z dvajsetletnim pisni. jam. živom, pa je podobna čisto zlati v vrednosti \$40.— Onim, ki jo kupijo v prihodnjih 60. dneh, dodamo sledeča darila: 1 fino dunajsko pipico iz lakovane morake penne, v vrednosti \$1.50, 1 prstni spije za cigarete, 1 usnjato možgjo za tobak, 1 naključno Skatlije za žvoplejke, 1 veričico za uro, 1 zlato broš. 1 par uhanoj s kamenčki, 1 kravatno bodico, gumb. itd. Uro in našeta darila pošljemo po C O D za \$4.98 in ekspresne stroške. Blago se lahko kupi proti gotovemu denarju, smej isto pregledati in se vrziti na naše stroške. Če ti ne ugaja, kjer ni ekspresne postaje, je poslati denar z naročilom vred in takim dodamo še po vrhu lep žepni nožek, blago na pošljemo v priporočeni pisni. Kdor kupi ali proda šest ur, dobi eno v nagrado zastonj. Piši na: ATLAS JEWELRY COMPANY, 33 Metropolitan Block, Chicago, Ill.

A. GOLOBITSH,
799-801-803-805 N. Chicago St. JOLIET, ILL.
Long Distance Telephone 324
(nasproti slovenske katoliške cerkve sv. Jožefa.)
Ima vedno veliko zalogo grocerijskega blaga, patentovanih in importovanih zdravil, suhega in prekajenega mesa, perutnine in doma izdelanih "kranjskih klobas". Istotako ima v zalogi finih oblač, obuval, klobukov in raznih drugih potrebščin za oboji spol.
GOSTILNICA je vedno preskrbljena z dobrimi piščanci in smodkami.
Prodaja tudi raznovrstni PREMAG, pošilja DENAR v staro domovino hitro in zanesljivo po dnevnem kurzu; zastopa tudi znamenito prekmorsko črto SEVERO-NEMSKEGA LLOYDA, katera daje hitro vožnjo in dobro postrežbo svojim potnikom.
ROJAKI! Obrnite se vedno le na podpisane kadar želite pošteno, zanesljivo in hitro postrežbo v vsakem oziru.
A. Golobitsh, lastnik.
Geo. L. Brozich, manager.

Louis Stern & Co.
39-41 FRANKLIN ST. CHICAGO.
IZDELIVALCI
vsakovrstnega vina in žganja

F. KORBEL & BROS.
prodajalec vina od trte in žganja
Sonoma Co. California.
Vshodna zaloga vina in urad: 684-686 W. 12 St. Chicago, Ills.
TELEFON: 110 CANAL

Wm. Conlon.
Prodajalec likvorjev na debelo in jedini lastnik 10 let starega "Old Eureka Hand-made Sour Mash" in čistega rženega Kentucky žganja.
102 & 104 N. Chicago St. Joliet, Illinois.
Potovalna družba.
VOŽNJI LISTEK (KARTA) LJUBLJANA-BASEL-HAVRE-NEW-YORK SKOZI COMP. GENERALE TRANSATLANTIQUE (FRANCOŠKA CRTA) IN AMERICAN LINE PRIPOROČA NAJ-CENEJE Z NAJBOLJŠO OSKRBO
Zwilchenbart v Baselu, Švica,
61 Greenwich St. NEW YORK.

...PRIZNANO NAJBOLJŠE PIVO JE
THE ANHEUSER-BUSCH CO.
—IZ—
ST. LOUIS, MISSOURI.

NEPRIATELIA LUDSKEHO POKOLENIA,
korych
PROF. COLLINS BIJE A PORAZA.
Rozlične choroby prs, srdea, oči, žalúdka, ladvin (okrutky) bolemi hlavy, prechladnutie, katar, zapalenie plúc, slabos mrtvica, krce, lámka, vred, záduch, vodnatelka, reumatizmus, bol' hrdla, nosa, horúčka, zadného čreva (zlatá žilica) výsyp na hlave, kožné vyrážky, tanec sv. vity, pruž, zapalenie mozgu, nezázivnosť, krce žalúdkové, vaciatočné suchoty, rak, hlísty, osýpky (póky), tyfus, záha, svrab, rany, opuchliny, otekliny, ruža, predušnicu, závrat, hluchota, slabý zrak, klanie v križoch a štiepanie v údoch; všetky tajné a rodné nemocé, matičné, úchylky regnárnosti, krvotok, bielotok, neplodnosť, porodné bol'asti, neduhy pečene (jater), zapalenie čriev, padúcnica, bronchitis, vysichanie mlieča, mečurové choroby, pehy, lišaje atd. atd.
Toto sú úhlavní nepriatelja ľudského pokolenia, proti ktorým povolani sú nás brániť lekári a učenci. Najlepšie obranujú ľudstvo proti týmto našim nepriateľom dobre známy

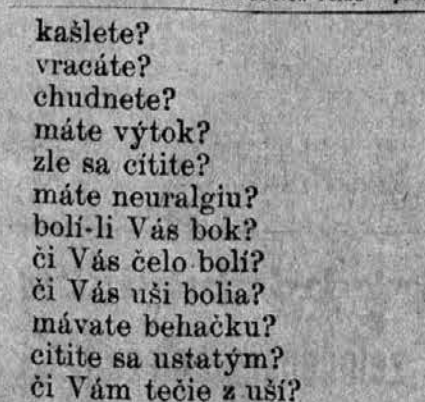
Professor COLLINS,
korych už veľké tisíce ľudí uzdravil z rozmanitých chorob a vytrhnuv mnohých a mnohých z hrtana smrti. On lieči mužov, ženy a deti. Krem hore spomenutých nemocí istotou lieči aj iné choroby, v páde choroby píše najprv jemu pod dolu udanou adreßou.

Youngtown, O., 4 April 1901.
Ctený Prof. Collins,
Ani nemohem najst slov, aby som sa Vám poďakoval za nevyslovné dobrodenie, ktoré ste mi učinili. Nech Vám Boh zaplati. Za pol druhu roka trápilo ma štiepanie v kostiach a nikto mi nemohol pomôcť. Darmo som vyhľadával remede na doktorov a leky. Nik mi nepomáhalo. Ale keď som sa začal tret' Vašimi masťami, cítil som, ako by mi obeh chodil po kostiach a žilách a potom mi bol'asti prestaly. Aby sa mi nemoc nevrátila, vymazal som na seba všetku masť a od toho času mám pokoj. Tak Vám ešte raz ďakujem. S úctou Fr. Husny.

Milwaukee, Wis., 22 April 1901.
Vážený Professor Collins,
Písal som Vám, že keď ma vyšetrite, dám Vám poďakovanie do novin "Cinim" to tedy teraz.
Ja duha podpisany týmto oznamujem všetkým krajanom, že ma Professor Collins vyléčil z takej choroby nad ktorou trnajú doktori len hľadávať kritíli, lebo neznali jaká je to nemoc. Mával som žalu na čas veľké bol'asti vo vnútroštách, pred očami zbrobla sa mi tma, hlava sa mi zatáčila a studený pot vyšiel mi na čelo. To pričádzalo na mňa každý týždeň aj dva tri razy. Od toho som silnou a chudni. Leč slávny Professor Collins poslal mi leky, ktoré za tri týždne ma celkom uzdravily. Preto odporúčam Prof. Collinsa každému do opravdivého lekára. S pozdravom na všetkých krajanov Ján Kubský.

Passaic, N. J., 2 mája 1901.
Vel'actený p. Prof. Collins,
Vy ste skutočne ten najlepši doktor, jakého som ja kedý skúsila. Už som Vám bola písala, že jak mne som trpela každý mesiac za viac dní. Mala som veľké bol'asti nielen v živote, ale aj hlava ma vždy bolievala. Na kolko sa pamätám, trpela som na tú nemoc asi sedem rokov. Uživala som všetko, čo mi susedky radily, ale to vesu bolo marné. Aj doktori ma liečili, avšak pomôcť mi nemohli. O Vašich medicinach ale môžem povedať, že sú hodny viac zlata ako vážia. Už som úplne uzdravil. S hlbokou úctou Mária Sabolík.

Uniontown, Pa., 5 mája 1901.
Pánu Prof. Collins—New York, N. Y.
Ctený pane!
Vyznam tenaz, že som neudiel, že by ste ma mohli uzdraviti. Ale sa tomu nevidie. Keď človeka lieča množstvo lekárov a nemohu mu pomôcť, tak ztrati doveru a iným doktorom. Preto nie s veľkou voľou vyverim sa v vypravu leky, ktoré ste mi boli poslali. Ale už to vyjde som ku svojej veľkej radosti badal. Je mi to lepišie. Teraz už veľa lepišie vyveram, som silnejším a by zdravým. Ja som myslel, že mám suchoty a že dlho nebudem po svete chodiť. Lebo vždy viac a viac som cítil ľahkosť prsach. Prijmite moje najsrdečnejšie uzdravenie. Z povďachosti budem Vás každému odporúčať. S pozdravom a veľkou úctou Albert Kallay.

Passaic, N. J., 2 mája 1901.
Vážený Professor Collins,
Keď chorí nasledujúce otázky zodpovedia a ráhli ich Prof. COLLINSOVI, on zná dobre na jakú nemoc trpajú a vyléči ich rýchle. Netreba íst do New Yorku — pište mu:

kašlete?
vracáte?
chudnete?
máte výtok?
zle sa cítite?
máte neuralgiu?
boli-li Vás bok?
či Vás čelo boli?
či Vás uši bolia?
máivate beháčku?
cítite sa ustátým?
či Vám tečie z uší?
máte-li zly appetít?
či Vás v hrde páli?
máte-li biele ztraty?
cítite sa utlačéným?
či ste slabého zrakou?
či máte krátky dych?
či Vás bolí po jedeni?
máte-li tvrdú stolicu?
či sa Vám hlava točí?
trasú-li sa Vám ruky?
či sa ľahko rozčulite?
či máte svrbenie kože?
bije Vám srdce mocno?
či cítite naň tlačenie?
máte-li špinavý jazyk?
či Vás spánok utužuje?
máte bol'asti v kostiach?
či Vás reže pri močení?
či Vám skučí v črevách?
či je telo Vaše makké?
máte-li chorobu matky?
či sa ľahko nal'akáte?
či sa často prechladíte?
či máte zle páchnuci pot?
cítite-li, že máte hrtan zaslajmovaný?
máte-li choroby nákazlivé?
cítite-li zimu v okrutkách?
či cítite prázdnota v hlave?
či cítite, že máte horúcu krv?
či cítite, že máte ľahkú hlavu?
či sa cítite byť celkom rozpáleným?
či vidíte v moči kamienčoky?
či sa cítite byť vždy ospalivým?
potia sa vám nóhy?
cítite na vrch hlave bolenie?
ste ráno ustati a slabi?
páli vás v chrbtovej kosti?
nemôžete ráno jiesť?
tečú vám z úst sliny?
máte slabú chrbtovú kost'
chodíte s hrbeni

Uradné hodiny: Od 10 - 1 ráno, od 2-5 popoldni. V nedel'u len od 10. do 1. hod. popoldni.
Lieky zasielajú sa po Expresse v ktorúkoľvek stranu Spojených Státov a Kanady. — Pište v akejkoľvek reči
LISTY
ADRESUJTE: **Prof. Collins New York Medical Institutu**
140 West 34th St., New York.

Straus Brothers Company
Distillers, Importers.
203-205 East Madison St.
CHICAGO.

HENRY LATZ,
kontraktor in stavbenik
507 North Hickory Street,
PHONE 1652.
JOLIET --- ILL.

Louis Sievers Sons Co.
Velika zaloga importovanega vina in žganja na debelo.
POSEBNOST: "CUBAN BITTERS" so naša neprekošena specijalitetat!
47 & 49 Fifth Avenue, CHICAGO, ILL.